

2/2015

Černostrakaté

NOVINKY

Obsah

- 4 Národní šampionát holštýnského skotu Brno 2015
- 8 15. Chovatelský den ve Zdislavicích
- 10 Opařany chovatelský den
- 11 Kralovice 2015
- 12 Přehlídka dcer býka Omanoman
- 12 Přehlídka dcer po býcích společnosti Genoservis CBS
- 14 Napájení 3 x denně zajistí lepší růst telat
- 15 Tvorba připárovacího programu rychle a jednoduše!
- 16 Přežvykování je okno do zdravotního stavu krávy
- 18 EDF Kongres 2015 Rostock
- 20 Co způsobuje rozdíly v umístění býků?
- 22 Holštýnské genomické plemenné hodnoty v ČR
- 24 Kondice krav záleží na změně
- 26 Nejlepší krávy podle SIH-K
- 28 TOP 100 býků dle SIH
- 30 TOP jalovic dle SIH-J
- 31 Top býků s vysokou opakovatelností
- 32 Jak jsme se připravili na nízké ceny mléka, které jsme očekávali dva roky?
- 35 Účinnost konverze krmiva - slibný znak v novém australském indexu

Černostrakaté
NOVINKY

ISSN 1214-6293
MK ČR E 15442

Publikace pro členy Svazu

Vydavatel:
Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, o. s.
se sídlem: 252 09 Hradištko 123

Přehled o pracovištích
a pracovnících Svazu

Sídlo organizace
a adresa pro fakturaci:
252 09 Hradištko 123
IČO: 507024, DIČ: CZ00507024
č. účtu: 11231111/0100
KB Praha – západ
e-mail: office@holstein.cz
Webové stránky Svazu:
www.holstein.cz

Předseda Svazu:
Ing. Karel Horák
tel.: 325 655 334, mobil: 602 387157,
fax: 325 655 357
e-mail: horak.zehun@seznam.cz
Adresa bydliště: 289 05 Žehuň č. 116

Výkonný ředitel:
Doc. Ing. Jiří Motyčka, CSc.
tel.: 257 896 248
mobil: 602 116 740
e-mail: motycka@holstein.cz

Monika Novotná
tel.: 257 896 279, fax: 257 896 251
mob.: 607 023 188
e-mail: novotna@holstein.cz

Ivana Jiráková
tel.: 257 896 279, fax: 257 896 251
mob.: 607 023 188
e-mail: jirakova@holstein.cz

Ing. Aleš Bychl – tajemník
tel.: 257 896 397
mobil: 607 999 442
e-mail: bychl@holstein.cz

Ing. David Lipovský – odborný pracovník
mobil: 602 116 742
e-mail: lipovsky@holstein.cz

Ing. Ladislav Vondrášek jun.
– odborný pracovník
tel.: 257 896 297
mobil: 602 707 141
e-mail: lada.vondr@cmsch.cz

Grafické zpracování:
www.773grafik.cz

Tisk:
Tiskárna WENDY s. r. o., Mělník
E-mail: tiskarna@wendy.cz

Národní šampionát holštýnského skotu

Brno 2015

Po loňské úspěšné premiéře holštýnského národního šampionátu na výstavišti v Lysé jsme se znovu vrátili do Brna, kde v obrovské hale s označením P nacházejí chovatelé téměř ideální podmínky pro úspěšnou prezentaci svých svěřenců. V letošním roce se v hale kromě holštýnského skotu předvedla velká kolekce masných plemen, ukázaly se krávy českého strakatého plemene a poprvé si svůj národní šampionát vyzkoušeli chovatelé plemen Brown Swiss a Jersey. S hrdostí lze říci, že je už samozřejmostí profesionální přístup ošetřovatelů a všech lidí okolo zvířat, každý ví, co má dělat a rok od roku se zlepšuje celková atmosféra, nervozita a ostražitost střídá zdravé pracovní napětí a soudržnost. Velkým přínosem v tomto směru je činnost studentů

a absolventů zemědělských škol, kteří pomáhají napříč chovateli. Jediným rozdílem proti šampionátům v zemích, kde je holštýn doma daleko déle než u nás, zůstává slabší divácká účast. Věřme, že se i toto postupem času změní.

Hlavním pořadatelem Národní výstavy hospodářských zvířat byl Genoservis CBS, a.s., patronát nad jednotlivými soutěžními přehlídkami krav měly spolu s ním chovatelské svazy. Výběr zvířat si tentokrát vzal na starost především Lumír Dvorský a podařilo se mu zabezpečit velmi slušnou konkurenci 46 krav a 12 jalovic celkem od 19 chovatelů z celé ČR. Je trochu škoda, že krávy, které prošly přehlídkami v Opařanech a Zdislavicích, nakonec většina chovatelů do Brna nepřihlásila. Zřejmě rozhodla délka akce. Vzhledem k tomu, že se účastnila

i další dojná plemena, byla ale kapacita ustajovacích míst kompletně zaplněna.

Nejdál to do Brna mají z Domažlic, přesto tamní chovatelé přivezli pod dohledem Vaška Šalouna 10 krav ze 4 zemědělských podniků (Agro Staňkov a.s., ZS Čerchov, Meclovská zemědělská a.s. a ZOD Mrákov), z toho 7 RED holštýnských. Jižní Čechy zastupovaly krávy ze ZF Rolnička Lipanovice, střední Čechy 1. ZAS Chorušice, Radek Cihlár z Milošovic, Školní statek Stř. kraje Poděbrady, Vysočinu AGRAS Bohdalov, Rozvodí Černov, Selekt Pacov, ZDV Novoveselsko a ZERAS Radostín, Pardubicko Letohradská zemědělská společnost a.s., Oseva Agri Chrudim, Střední škola zemědělská a veterinární v Lanškrouně, ZS Ostřetín a ZESPO

Výsledky

Jalovice

1. **365614-921 CIHLAR KRISTINA**
(WYMAN NXA-960 X IOTA NEA-986)
ING. RADEK CIHLÁŘ, MILOŠOVICE.
2. **526451-931 TAMINA**
(SPERKLING NXA-987 X DREVIL NEA-658)
ZF ROLNÍČKA LIPANOVICE.
3. **582479-961 AGRAS VIOLKA**
(SUPERSIRE NXB-037 X HUNTER NEO-127)
AGRAS BOHDALOV, A.S.

Prvotelky

1. **495746-961 ŠARLOTA**
(JUNCTION NEA-807 X BOULDER NEA-849)
ZDV NOVoveselsko
2. **523922-961 AGRAS ELENA**
(O-COSMOPOLITAN NXA-964 X ACTIVE NEA-667)
AGRAS BOHDALOV, A.S.
3. **311433-953 OSEVA SUPERKA**
(SUPER NXA-831 X STAME NXA-625)
OSEVA AGRI CHRUDIM A.S.

2. laktace

1. **296276-921 CHORUSIC RAKIA**
(STRUUK NEO-040 X ROUMARE NEA-526)
1. ZEMĚDĚLSKÁ A.S. CHORUŠICE
2. **248037-952 VYSOKA MARINA**
(ROLEX NGA-586 X RICHTOFEN NEA-029)
POLABÍ VYSOKÁ, A.S.
3. **455873-931 ARPIDA**
(LEXACT NXA-843 X MASERATI NEA-710)
ZF ROLNÍČKA LIPANOVICE.

3. a vyšší laktace

1. **407775-961 ZERAS ROMANA**
(ROUMARE NEA-526 X BOLTON NEA-490)
ZERAS RADOSTÍN, A.S.
2. **441234-961 ZERAS MILKA**
(MILDIK PPH-382 X KAMIL NEA-616)
ZERAS RADOSTÍN, A.S.
3. **427016-961 ŠTĚPÁNKA**
(BOULDER NEA-849 X HAMPER NEA-225)
ZDV NOVoveselsko

Národní šampionka 2015 296276-921 CHORUSIC RAKIA
(STRUUK NEO-040 X ROUMARE NEA-526) 1. ZEMĚDĚLSKÁ A.S. CHORUŠICE

Písečná, z Královéhradeckého kraje přivezli krávy chovatelé z Polabí Vysoká n. Labem.

Jako hlavní rozhodčí byl osloven mezinárodní judge Zsolt Körösi z Maďarska, jehož úloha ve stále se zvyšující konkurenci nebyla vůbec jednoduchá. Nakonec se jí ale zhostil na jedničku. Na rozjezd byly připraveny 2 menší skupiny jalovic, mladé roční a starší, ve věku cca 18-22 měsíců. Do finálového kola se kvalifikovaly vždy 3 nejlepší, z mladších uspěly bohdalovské VIOLKA a SASANKA a také CASSANDRA ze Zerasu Radostín, ze starších postoupily ty úplně nejstarší, KRISTINA ze stáje ing. Radka Cihláře z Milošovic, TAMINA ze ZF Rolníčka Lipanovice a také LA SILVIE ze stáje nováčka Střední školy zemědělské a veterinární v Lanškrouně, kterou studenti této školy sami vybrali, připravili a předvedli, všichni jsme jim postup do finále přáli. V tom ale dal Zsolt přednost jejím starším „kolegyním“, takže se z vítězství mohl radovat Radek Cihlár, jehož KRISTINA (Wyman x Iota) vynikala především výraznou kapacitou a stavbou těla před TAMINOOU (Sparkling x Drevil). Třetí místo obsadila nejmladší VIOLKA z Agrasu Bohdalov (Supersire x Hunter).

Přestože judge uvedl, že velmi rád hodnotí jalovice jako perspektivu dalšího chovu, všichni jsme čekali především

na to, jakou kvalitu přivezli chovatelé v kategoriích krav. V Brně se sešlo tradičně nejvíce prvotelek (21), které byly rozděleny do dvou soutěžních kol podle věku a poté se ve finále utkala šestice nejlepších, druhotelky, starší krávy a RED krávy soutěžily přímo ve finálových kolech. Nejtěžší práci měl rozhodčí při předvedení nejmladší skupiny krav, jejichž vyrovnanost a jen drobné rozdíly způsobily, že bylo potřeba hodně času na správné posouzení, kterou vlastnost upřednostnit. Do finále z této skupiny nakonec proklouzly ELENA z Agrasu Bohdalov, SUPERKA z Osevy Chrudim a chorušická CHICHIBA, krávy, které mimořádně vynikaly v nějaké z důležitých charakteristik, jedna měla nejlepší vemen, druhá tělesnou kapacitu, třetí mléčný charakter. Mezi staršími prvotelkami byl přeci jen výběr nejlepších jednodušší, o postupu konstitučně pevné a mléčné ŠARLOTY ze ZDV Novoveselsko, která navíc zdělila po známé matce Štěpánce vynikající texturu a upnutí vemene, a rámcové JALVINY z Meclovské zemědělské a.s. rozhodl Körösi poměrně jednoznačně, Zespo JANA z Letohradské a.s. pak porazila ostřetínskou HEIDY 8 především díky vyššímu zadnímu upnutí vemene. Ani ve finále to nebylo jednoduché, na třetím místě se umístila SUPERKA (Super x Stame) a zástupci pravidelného účastníka národních šampionátů, chrudimské

Rezervní šampionka 2015 407775-961 ZERAS ROMANA
(ROUMARE NEA-526 X BOLTON NEA-490) ZERAS RADOSTÍN, A.S.

Oseva Agri, mohli oslavit významný triumf. Boj o vítězství nakonec rozhodla celková vyrovnanost novoveselské ŠARLOTY (Junction x Boulder), která tak získala titul JUNIOR šampionky, do velkého finále ji doprovodila prvotelka s nejlepším vemenem AGRAS ELENA (O-Cosmopolitan x Active).

Napětí v hale pomalu stoupalo, čekala nás už jen samá finálová kola. Krav na druhé laktaci se sešlo celkem devět a o vítězi zřejmě nebylo od začátku pochyb, přestože konkurence u druhotek bývá u nás většinou nejtěžší. Loňská šampionka prvotetek z Lysé Chorusic RAKIA (Struik x Roumare) z 1. zemědělské a.s. Chorušice potvrdila své postavení, rozhodčí na ní ocenil mléčný charakter, kapacitu, výborné vemenem s výraznou texturou a skvělé končetiny. Z druhého místa se radovali zootechnici z Polabí Vysoká n. L., kteří podruhé za sebou získali titul vícešampionky mezi kravami na 2. laktaci, tentokrát s dcerou býka Rolex MARINOU, která vynikala zadním upnutím a šířkou vemene. Na pomyslné stupně vítězů obě doprovodila ARPIDA (Lexact x Maserati) ze ZF Rolnička Lipanovice, kapacitní kráva s pevnou stavbou těla a bezproblémovými končetinami.

Největším zážitkem vždy bývá přehlídka nejstarších krav na třetí a vyšší laktaci, v Brně se jich sešlo devět, z toho tři na čtvrté a QUENDOLINA z Chorušic na páté laktaci. Diváci měli možnost

sledovat mimořádnou kapacitu těchto krav, ale vyhrát může jen jedna a tou byla zaslouženě kráva na IV.laktaci ROMANA (Roumare x Bolton) ze Zerasu Radostín. Tato šampionka z loňského Techagra vynikala hloubkou těla, pevnou horní linií, výbornými končetinami a texturou vemene. Druhé místo patří další radostínské krávě MILCE na III. laktaci, dceři býka z přirozené plemenitby Mildika, která už v Lysé obsadila mezi druhotkami bronzový stupínek. Na třetím místě pak skončila matka nejlepší prvotelky ŠTĚPÁNKA (Boulder x Hamper), která vynikala především předním a zadním upnutím vemene a jeho texturou. Jen těsně čtvrtá se umístila NELA 5 (Fibrax x Mascot) ze ZS Ostřetín, kráva s největší kapacitou a také s nejvyšší produkcí, na své 3. laktaci nadojila za 305 dní 19341 kg mléka! Posledním dílčím finále byl šampionát RED holštýnských krav na 2. a vyšší laktaci. Soutěže se účastnili vesměs chovatelé z domazlického regionu, bašty RED holštýnského plemene. Vítězství a titul RED šampionky si odnesla ta nejstarší, THUNDRA (Thunder x Faber) z Agra Staňkov, momentálně na IV. laktaci, která porazila BELU (Abel x Thunder) na III. laktaci ze stejného chovu a mrákovskou LUCKU (Jotan x Lustrum).

Po šampionátu RED holštýnských krav vstoupily do kruhu účastnice velkého finále, sešly se zde dvě nejlepší

Redholštýnské krávy

1. **300061-932 THUNDRA**
(THUNDER RED-478 X FABER RED-361)
AGRO STAŇKOV, A.S.
2. **324913-932 BELA**
(ABEL RED-546 X THUNDER RED-478)
AGRO STAŇKOV, A.S.
3. **319816-932 LUCKA**
(JOTAN RED-550 X LUSTRUM RED-488)
ZOD MRÁKOV

Kráva s nejlepším vemenem

523922-961 AGRAS ELENA
(O-COSMOPOLITAN NXA-964 X ACTIVE NEA-667)
AGRAS BOHDALOV, A.S.

Národní šampionka 2015

296276-921 CHORUSIC RAKIA
(STRUIK NEO-040 X ROUMARE NEA-526)
1. ZEMĚDĚLSKÁ A.S. CHORUŠICE

Rezervní šampionka 2015

407775-961 ZERAS ROMANA
(ROUMARE NEA-526 X BOLTON NEA-490)
ZERAS RADOSTÍN, A.S.

prvotelky, druhotelky, starší krávy a REDky, takže osm nejlepších krav národní přehlídky holštýnského skotu. Zsolt Kőrösi poděkoval za pozvání, ocenil všechny účastníky, chovatele, organizátory, vodiče a ostatní za skvělou přípravu a předvedení krav, připomněl progres od poslední výstavy, které se u nás v roce 2006 jako rozhodčí účastnil a poté už začal za potlesku diváků vybírat ty nejlepší.

Krávou s nejlepším vemenem se stala prvotelka Agras ELENA z Agras a.s. Bohdalov, na které rozhodčí ocenil vynikající přední a zadní upnutí, šířku vemene, rozmístění struků a mimořádnou texturu vemene. Cenu od zástupců ČMSCH a.s. převzal hlavní zootechnik bohdalovské farmy ing. Vladimír Musil. Rezervní šampionkou se stala šampionka starších krav Zeras

ROMANA ze Zerasu a.s. Radostín a GRAND šampionkou byla vybrána k radosti zástupců z 1. ZAS Chorušice Chorusic RAKIA. Rozhodčí zdůraznil, že je pro něj jednoznačnou vítězkou a znovu zopakoval její přednosti. Ceny si přišli převzít všichni hlavní představitelé 1. zemědělské a.s., předseda představenstva Jaromír Novotný, ředitel Miroslav Šlechtka, hlavní

zootechnička Jaroslava Martečíková a MVDr. Miroslav Hrdlička, který krávu sám v kole předvedl. I to je důkazem, že si v tomto podniku velmi cení tohoto úspěchu. Ceny pro nejlepší věnovala ČMSCH, a.s., Genoservis CBS a.s., Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR a ZOD Hlavnice.

Co říci závěrem? Asi jako pokaždé, musíme poděkovat všem chovatelům,

kterí se našich národních přehlídek účastní, obětují svůj čas i peníze a nebojí se veřejně pochlubit tím nejlepším, co mají ve svých stájích. Stejně ocenění zaslouží i organizátoři z Genoservisu, všichni, kteří pomáhali s přípravou a stříháním krav. Pomoc školáků ze Střední zemědělské školy v Poděbradech je pro přehlídky krav nedocenitelná, v Brně jim zdatně

sekundovali také studenti z Lanškrouna, Horšovského Týna a Benešova a všichni tito lidé stojí za úspěchem a skvělou úrovní a atmosférou letošní Národní výstavy v Brně.

Ing. Ladislav Vondrášek
SCHHS ČR, o.s.

15. CHOVATELSKÝ DEN ve Zdislavicích 18.6. 2015

Netradičně za podmračené oblohy se sešla ve Zdislavicích tradičně silná konkurence holštýnského a českého strakatého skotu. Celkem devět chovatelů přivezlo 20 holštýnských krav. Rozhodování se ujal Rostě Škrabal, bonitér ČMSCH a.s. Do Zdislavic přijeli chovatelé z Agrodružstva Vyšetice, Agropodniku Košetice a.s., ZD Čechtice, ZD Vysočina Želiv, Radek Cihlár z Milošovic, Rozvodí s.r.o. Černov, Selektý Pacov, ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. a domácí VOD Zdislavice.

Krávy byly rozděleny podle stáří do 3 soutěžních kol, z každého postoupily 2 nejlepší do finále, kde Rostě vybral krávu s nejlepším vemenem a trojici nejkrásnějších krav přehlídky. Ve finále se tak sešla dvojice prvotelek z Milošovic,

dále 3 krávy na 2. laktaci - REDka Maxima z Krásné Hory, opařanská šampionka Loretta z Vyšetice a Bóza ze ZD Čechtice a nejstarší kráva na výstavě Tanja RC z Krásné Hory, momentálně na 3. laktaci. Jednoznačnou vítězkou souboje o nejlepší vemen se stala Cilka (NEA-844 Massey), mimořádná prvotelka z chovu Radka Cihláře, která se nakonec umístila i na 3. místě v soutěži o šampionku výstavy. Na druhém místě skončila tentokrát Loretta (NEA-887 Sholten) z Agrodružstva Vyšetice a jak je důležité načasování vemene předvedli chovatelé z Krásné Hory, když Tanja k perfektní tělesné stavbě, kapacitě a konstituci přidala tentokrát i správně naplněné vemen a odnesla si titul šampionky výstavy. Putovní klobouk si převzali

zootechnik z petrovické farmy Standa Kulanda a také nejlepší vodič na přehlídce Stanislav Burda, který ve finále předváděl právě šampionku.

Všichni chovatelé si zaslouží poděkování za přípravu a prezentaci krav, bohužel stejně jako před 2 roky, ani teď se šampionka ze Zdislavic nepředstaví v národní konkurenci v Brně. Velkou šanci by ale mohla mít mezi prvotelkami právě Cihlar Cilka, která se ve Zdislavicích prezentovala vynikajícím mléčným charakterem, mladistvým vzhledem a vynikajícím vemenem. Kromě farmy Radka Cihláře vyrazí do Brna z účastníků zdislavské výstavy ještě chovatelé z Černova a Pacova.

ing. Ladislav Vondrášek, SCHHS ČR

Výsledky přehlídky holštýnského skotu

šampionka výstavy

278 588-921 Kra-Ho Tanja RC
RED-550 Jotan x NXA-598 Klenot
ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
(3. laktace)

vícešampionka

443 796-931 Loretta
NEA-887 Sholten x NEA-150 Okendo
Agrodružstvo Vyšetice (2. laktace)

3. místo

365 604-921 Cihlar Cilka
NEA-844 Massey x NXA-457 Goldwyn
ing. Radek Cihlár, Milošovice (1. laktace)

kráva s nejlepším vemenem

365 604-921 Cihlar Cilka
NEA-844 Massey x NXA-457 Goldwyn
ing. Radek Cihlár, Milošovice (1. laktace)

šampionka výstavy: 278 588-921 Kra-Ho Tanja
(Jotan x Klenot), ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. (3. laktace)

vícešampionka: 443 796-931 Loretta
(Sholten x Okendo), Agrodružstvo Vyšetice (2. laktace)

OPAŘANY

CHOVATELSKÝ DEN

čtvrtek 21.5.2015

Šampionka výstavy - 443 749-931 LORETTA
NEA-887 Sholten x NEA-150 Okendo
Agrodružstvo Vyšetice se sídlem v Pravoníně

Výsledky přehlídky

Šampionka výstavy

■ 443 749-931 Loretta
NEA-887 Sholten x NEA-150 Okendo
Agrodružstvo Vyšetice se sídlem v Pravoníně

Kráva s nejlepším vemenem

■ 235 745-921 Kra-Ho Bohemia
NEA-490 Bolton x NX-698 Jesther
ZD Krásná Hora n. Vlt. a.s.

Nejlepší prvotelky

■ 522 378-931
NXA-930 Emerald x NEA-928 Ulier Cham
Agrodružstvo Vyšetice se sídlem v Pravoníně

■ 479 631-931 Lenka
NEO-070 Windbrook x NXA-206 Grog
ZF Rolníčka Lipanovice

■ 484 679-931
NEO-056 Omanoman x NXA-676 Florin
ZOD Sepekov

Nejlepší starší krávy

■ 443 749-931 Loretta
NEA-887 Sholten x NEA-150 Okendo
Agrodružstvo Vyšetice se sídlem v Pravoníně

■ 235 745-921 Kra-Ho Bohemia
NEA-490 Bolton x NX-698 Jesther
ZD Krásná Hora n. Vlt. a.s.

■ 278 588-921 Kra-Ho Tanja RC
RED-550 Jotan x NXA-598 Klenot
ZD Krásná Hora n. Vlt. a.s.

XVII. očník chovatelského dne na předvadišti v Řepči provázely ne úplně dobré předpovědi počasí a když den před přehlídkou kompletně propršel, byla asi v pořadateli malá dušička. Na druhou stranu, jak správně v úvodním slově pronesl předseda pořádajícího ZD Opařany, pro zemědělce je déšť nezbytností, takže na něj láteřit nesmíme. Nakonec to dopadlo, jak nejlépe mohlo, po propršené středě přišel „jen“ podmračený čtvrtek, takže ideální počasí pro čekající krávy a diváky se trochu přiblížilo. Největším limitem nakonec bylo měkké předvadiště, které se po Národním šampionátu českého strakatého skotu proměnilo v oraniště, a hlavně holštýnské prvotelky využívaly kluzkého terénu k dráždění svých vodičů. Chovatelského dne se zúčastnilo nakonec 15 holštýnských krav (7 prvotelek a 8 starších) ze 7 zemědělských podniků. Mezi prvotelkami s přehledem vyhrála CZ522378-931, dcera býka NXA-930 Emerald z Agrodružstva Vyšetice, kapacitní prvotelka s výborně upnutým vemenem. Nejlepším vemenem se prezentovala loňská šampionka Kra Ho Bohemia, kráva na 5. laktaci z Krásné Hora n. Vlt., jejíž hloubka vemene, přední i zadní upnutí se od 2. laktace nezměnilo. Tato kráva zároveň obsadila druhé místo mezi staršími kravami, šampionkou se stala nakonec druhotelka Loretta, dcera býka NEA-887 Sholten, opět z Agrodružstva Vyšetice, která zaujala rozhodčího především výrazným mléčným charakterem, hloubkou těla a velmi dobře utvářeným vemenem.

Rádi bychom poděkovali všem organizátorům chovatelského dne, všem chovatelům, kteří připravili a přivezli krávy a samozřejmě studentům z Poděbrad za pomoc při přípravě a vodění krav.

Kráva s nejlepším vemenem - 235 745-921
Kra-Ho Bohemia, NEA-490 Bolton x NX-698
Jesther, ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Nejlepší prvotelka - 522 378-931, NXA-930
Emerald x NEA-928 Ulier Cham, Agrodružstvo
Vyšetice se sídlem v Pravoníně

Finále přehlídky: šampionka 343308-932 (PLUGY x HEPTAGON) ze ZOD Kolinec (vlevo) a nejlepší prvotelka 368411-932 (GOLDSUN x GIBOR) z ALIMEX NEZVĚSTICE a.s. (vpravo)

Kralovice 2015

Výsledková listina

Prvotelky

- 368411-932 (GOLDSUN x GIBOR)
ALIMEX NEZVĚSTICE a.s., Číčov
- 368067-932 (FANTAST x LANCELOT)
Zelený Jiří, Horní Staňkov
- 379863-932 (SUPER x FREDDY)
ALIMEX NEZVĚSTICE a.s., Žakavá

Starší krávy

- 343308-932 (PLUGY x HEPTAGON)
ZOD Kolinec, Malonice
- 348092-932 (DOVER x NOMAD)
ALIMEX NEZVĚSTICE a.s., Žakavá
- 310267-932 (ALINO x JESTHER)
ALIMEX NEZVĚSTICE a.s., Číčov

Šampionka plemene

343308-932 (PLUGY x HEPTAGON)
ZOD Kolinec, Malonice

Nejlepší vemeno

343308-932 (PLUGY x HEPTAGON)
ZOD Kolinec, Malonice

Nejlepší vodič

Hřebíček Tomáš
ALIMEX NEZVĚSTICE a.s., Číčov

Letošní rok se tradiční, již 39., výstava na Hadačce – farmě Kralovické zemědělské a.s. konala 25.6.2015. Součástí výstavy je nejen 15. chovatelský den s předvedením chovu prasat, koní a skotu, ale také na několika hektarech plochy výstava zemědělské techniky, včetně historických strojů, polní pokusy všech možných plodin a prezentace firem spojených se službami pro zemědělce.

Podobně jako loňský rok se i letos povedlo počasí, které přilákalo tisíce zájemců. Je vidět, že vedení Kralovické zem. a.s. melo jednání nejen se všemi vystavovateli a dalšími účastníky přípravy výstavy, ale i se svatým Petrem, protože až do posledního dne před výstavou bylo počasí velmi nestálé. Firma CRV Czech Republic, spol. s r.o. se tradičně zapojila ve spolupráci s Kralovickými do příprav chovatelského dne. Již několik týdnů dopředu se vybíraly vhodné dojnice jak holštýnského plemene, tak ČESTR. Připravovala se přehlídka koní a ukázky mladého skotu a ovcí. Ukázky chovu prasat připravila firma Chovservis a.s. V kategorii holštýnského skotu se předvedlo 15 zvířat v kategoriích prvotetek a starších krav, které posuzoval Ing. Roman Hruďa.

Ing. Ladislav Walter,
CRV Czech Republic, spol. s r. o.
Fotografie: Ing. Martina Sasáková,
CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Ocenění vítězů

V posledních letech se na našich zemědělských podnicích výrazně prosazuje býk NEO-056 OMANOMAN (MAN-O-MAN x SHOTTLE), narozený 20.1.2010 v Německu, kterého vykoupila společnost Zooservis a.s. a v současnosti působí na ISB v Hradištku. Chovatelé mohli tohoto vynikajícího plemeníka vidět při přehlídkách býků na této ISB, sám býk vyniká kapacitou, pevností a skvělými končetinami. Popularita býka v ČR je vidět na počtu inseminací, v roce 2011 bylo semenem tohoto býka provedeno 5643 všech inseminací, v roce 2012 již 9343 a v posledních 2 letech vždy kolem 5000 všech inseminací. K jeho atraktivitě bezpochyby pomáhá také výborný původ, kde v pozici báby je Broeks MBM Elsa EX-90, která je matkou legendárního Snowmana. Kromě toho jsou inseminační dávky vyváženy i do zahraničí. Býk své předpoklady potvrzuje nejenom v plemenných hodnotách, ale i ve fenotypovém projevu dcer jak v produkci, tak i ve znacích exteriéru. Z 854 hodnocených dcer jich bylo 33 hodnoceno VG a dalších 582 známkou G+, známkou VG za vemen bylo hodnoceno 67 dcer a za končetiny 71 dcer.

Přehlídka dcer býka

OMAN

na moravských farmách

PŘEHLÍDKA DCER PO BYČÍCH SPOLEČNOSTI GENOSERVIS CBS

MAN

Plemenné hodnoty v ČR

1081 dcer ve 139 stádech:
+731 kg mléka; tuk +0,24 % / +54 kg;
bílkovina +0,06 % / +30 kg.

RPH exteriér (926 dcer ve 119 stádech)
– končetiny 114, vemeno 132, typ 134!
– SIH 133,1 (TOP 10)

Indexy v zahraničí

USA – TPI 2172 (TOP 100),
Kanada – LPI 2955 (TOP 20),
Německo – RZG 140 (TOP 50),
Švýcarsko – ISET 1362 (TOP 100).

Firma Zooservis a.s. se rozhodla předvést několik dcer tohoto býka na přehlídce potomstva, která proběhla ve čtvrtek 14. května na farmě Kunín podniku VFU Brno ŠZP Nový Jičín a na dvou farmách Valašského ZOD, družstva Zašová – ve Stříteži a přímo v Zašové. Bylo postupně předvedeno 30 dcer tohoto býka v různých plemenných kombinacích, téměř všechny vynikaly pevnou stavbou těla, velmi dobrými končetinami a především vynikajícím zadním upnutím vemen, závěsným vazem a hloubkou vemen. Přehlídky na farmách se zúčastnilo velké množství chovatelů a zástupců plemenářských firem.

V úterý 28.5.2015 uspořádal Genoservis CBSa.s. na zemědělských farmách v oblasti Vysočiny a Jižních Čech přehlídku 27 dcer po 8 býcích ze své nabídky. Účastníci přehlídky postupně navštívili farmy Domamyšl a Rodná společnosti ZD Pojbuky, kde Lumír Dvorský z pořádající firmy okomentoval 12 dcer býků NEO-117 E.T.Shottle, NEA-844 Massey, NEO-941 Yano a dvou býků z českých farem ZOD Brniště NXA-915 BR VG Nobile, a Zerasu Radostín NEO-171 Zeras Orange, dále farmu pana Františka Vaněčka ve Hvozdanech na Tábořsku, kde se představilo 8 exteriérově velmi kvalitních krav, z nichž především 3 dcery býka NEA-968 Logan vynikaly vynikajícím utvářením vemen a tělesnou stavbou a přehlídka byla zakončena v ZP Hospříz na Jindřichohradecku, kde jsme kromě dalších dcer Masseye mohli vidět i prvotelky po zbývajících býcích NEO-028 Loydie a býka ze Skaličky NEO-099 Otto.

Příprava podobné přehlídky je určitě náročná, ale věříme, že přinese pořadateli i ten správný obchodní efekt. Hosté si mohli udělat obrázek o některých býcích, především 14 dcer špičkového býka a jednoho z prvních u nás používaných „genomáků“ MASSEYE na 4 různých farmách ukázalo jeho exteriérové přednosti.

Napájení
3x denně zajistí

LEPŠÍ RŮST TELAT.....

HD publikoval výsledky studie na porovnání růstu telat napájených stejným množstvím mléka ve dvou a třech dávkách.

Mohlo by něco tak jednoduchého přinést nějakou výraznou změnu? Závěry z polních testů o významu podávání méně ředěné nebo na živiny bohatší náhražky jsme v překladech předkládali v minulých Novinkách. Výhody této „akcelerační“ diety jsou již v povědomí chovatelů známy. V dnešním překladu se však jedná o porovnání účinku rozdělení stejného množství mléka do dvou nebo tří dávek.

Nejen že podávání 3 dávek místo 2 má význam z hlediska veterinárního - mikrobiologického/epidemiologického ale je to na tolik zásadní koncept výživy telat, že by ani pod tlakem ekonomických faktorů o něm neměli chovatelé přestat přemýšlet.

Malý pokus, důležitý závěr

Ačkoli studie byla svým rozsahem spíše z těch malých – pouhých 35 telat v každé skupině – výsledky byly naprosto přesvědčivé. Napájení telat 2x denně vychází z historického hlediska, protože se nejdříve krávy podojily a pak se teprve krmila telata. Tato frekvence se tedy stala jakýmsi zvykem. Z etologických pozorování však víme, že pokud tele saje od matky, napájí se 8 – 12x denně během prvního týdne života. Jak tele roste, zvyšují se objemy přijímaného mléka a klesá frekvence sání. Na konci prvního měsíce však ještě stále saje v průměru 4x denně.

Studie tedy ne-měla za úkol zjistit zda bychom měli napájet telata 3x denně, ale jaké výhody to přináší. Telata byla ve studii náhodně rozdělena do dvou skupin napájených buď 2x nebo 3x denně. Telata byla poctivě do 6 hodin od narození napojena mlezivem. Všechna telata byla proočkována shodným vakcinačním schématem.

Obě skupiny byly napájeny shodnou mléčnou náhražkou (28 % bílkovin, 20 % tuku) a příjem sušiny náhražky byl u obou skupin totožný. Jediný rozdíl byl ve frekvenci napájení (2x a 3x denně). Obě skupiny přijímaly náhražku z kbelíků. Obě skupiny měly k dispozici shodný startér

v adlibitním množství s obsahem 20 % bílkovin od 3 dnů věku.

Skupiny byly shodně krmeny v čase 8:00 a 21:00 hod. Skupina krmená 3x denně navíc dostávala dávku mléka ve 14:30 hodin. Telata z obou skupin shodně dostávala dávku 0,82 kg sušiny na ks/den v prvních 7 dnech, 1,14 kg S na ks/den ve věku 8 – 42 dní a 0,57 kg S na ks/den ve věku 43 – 49 dní. Zbytky byly pečlivě váženy a telata byla každý týden ve stejnou dobu změřena a zvážena. Telata byla ve shodných, venkovních individuálních boudách a ve věku 50 – 55 dní byla přesunuta do skupinového kotce. Závěr pokusu byl jednoznačný. Telata krmená 3x denně od počátku lépe prospívala, lépe rostla, přijímala větší množství startéru, otelila se o 16 dnů dříve a na první laktaci nadojila o 234 l více mléka.

Příjem startéru byl markantně vyšší ve skupině napájené 3x denně hlavně ve fázi odstavu, kdy se omezilo napájení náhražkou na 1x denně. Telata byla totiž větší a hladovější. Rozdíl mezi velikostí telat v jednotlivých skupinách byl patrný již od deseti dnů věku.

Větší význam však měl fakt, že rozdíl ve zdraví a vitalitě si telata udržela po celou dobu odchovu až do dospělosti. Ze skupiny krmené 2x denně se otelilo

28 jalovic, ze skupiny krmené 3x pak 34 ks. To byl patrně asi největší rozdíl mezi skupinami. Nikdo neočekával že z každých 6 telat ze skupiny krmené 3x denně se otelilo o jednu jalovici více než ze skupiny krmené 2x denně. Tento faktor nejvíce rozhoduje o ekonomice odchovu telat.

Po skončení pokusu ošetřující personál potvrdil, že od 2. – 3. týdne nemuseli ani kontrolovat značky, aby poznali, které tele má dostávat 2x a které 3x denně. Telata z pokusné skupiny byla jednoznačně životnější, větší a měla mnohem více energie.

Výsledky jsou jednoznačné

Závěr z pokusu zní naprosto jednoznačně, vyplatí se zaplatit zvýšené pracovní náklady a napájet telata 3x denně, protože získáme zdravější telata, dochováme více jalovic a získáme vyšší produkci už na první laktaci při stejné spotřebě mléčné náhražky. Navíc lze předpokládat, že odchov se i dále promítne do dlouhověkosti plemenic.

Dokonce i náklady na pracovní sílu jsou relativní. Při krmení 3x denně jsou telata zdravější a ve výsledku vyžadují méně času na ošetřování než telata napájená 2x denně ale více léčená.

Každý si myslí, že napájení 3x denně znamená, že budeme muset telata napájet ještě o půlnoci. Není ale nezbytné dodržet 8 hodinovou pauzu mezi krmeními, stačí mít zhruba 13 – 14 hodin mezi prvním a třetím krmením.

Volný, zkrácený překlad
z HOARD'S WEST 5/2015

Tvorba připárovacího programu rychle a jednoduše!

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR na svých webových stránkách www.holstein.cz nabízí chovatelům interaktivní aplikaci, umožňující vlastní tvorbu připárovacího plánu („matingu“). Chovatelé tím dostávají k dispozici efektivní nástroj k jednoduché a rychlé tvorbě individuálních připárovacích plánů na své plemence.

Program byl zakoupen od holštýnské asociace ve Velké Británii, kde se mezi chovateli těší velké popularitě a následně transponován na podmínky České republiky.

U samičí populace jsou při výpočtech využívány původové informace čtyř generací předků, plemenné hodnoty a data lineárního hodnocení exteriéru s možností jednoduchého třídění stáda a to jak podle plemenných hodnot, tak podle fenotypu.

Samčí populaci představují plemenní býci v „Bull selektoru“, kde jsou plemenářskými firmami dostupní býci průběžně aktualizováni. Chovatelé zde mají tudíž možnost kvalitativního porovnání jednotlivých býků, kteří jsou v současné nabídce plemenářských firem a dovozců.

V době, kdy se díky genomickým odhadům škála nabízených býků stále rozšiřuje, ale linie spíše zužují, stává se často limitujícím faktorem využívání některého plemeníka nebezpečí příbuzenské plemenitby. Chovatel si může nastavit hranici koeficientu příbuzenské plemenitby individuálně. Právě garance eliminování příbuzenské plemenitby při tvorbě připárovacího plánu je jedna z předností „matingu“. Program v průběhu každého víkendu propočítává koeficient příbuznosti mezi všemi plemenicemi a býky zařazenými do „Bull selektoru“ jednotlivými plemenářskými firmami. V době rutinního využití již tyto výpočty program nezdržují a zootechnik nebo šlechtitel připraví návrh individuálního připárovacího plánu během 10 minut i pro velké stádo.

Další výhodou pro chovatele je možnost operativně si stanovit kritéria připárování s ohledem na svůj chovatelský cíl. Může samozřejmě přihlídnout k systému zpeněžování mléka svým odběratelem (větší důraz na složky mléka) či dosaženým výsledkům genetického hodnocení stáda, které je čtvrtletně poskytováno v „Analýze stáda“.

Tím, že si chovatel nastaví svůj ideál, systém vybírá plemeníky na krávy tak, aby se budoucí jalovička tomuto ideálu co nejvíce blížila. Dlouhodobým používáním korekčního připárovacího programu tak dochází k eliminaci extrémů mezi znaky a stádo se stává uniformnějším. Uniformita stáda usnadňuje celkový management chovu od krmení, dojení, přes ošetřování až po stavební úpravy. Eliminací příbuzenské plemenitby a zvýšením uniformity je pokládán základ pro dlouhověkost jednotlivých krav i celého stáda, což spolu se zlepšující se produkcí rozhoduje o ekonomice chovu.

Jednoznačná přednost „matingu“ spočívá v jeho rychlosti a jednoduchosti s garancí toho, že finální návrh není ovlivněn žádnými komerčními zájmy.

Metodika využití „matingu“ je k dispozici na www.holstein.cz a odborní pracovníci Svazu jsou k dispozici pro osobní konzultace a vysvětlení programu přímo na farmě.

Přežvykování

je okno do zdravotního stavu krávy

Mary Beth de Ondarza

Systémy pro individuální sledování času přežvykování krav se rychle rozšiřují ve vysokoužitkových stádech krav. Monitoring totiž umožňuje identifikovat metabolické dysfunkce krav hned v počátku jejich rozvoje, současně ale odhaluje i ostatní zdravotní problémy jako mastitidy, laminitidy nebo nástup říje. Typicky krávy přežvykují v individuálním rozpětí 400 – 600 minut denně a pokles od průměru o 30 – 50 minut indikuje nějaký problém.

Změna v délce ruminace Vám říká, že se něco změnilo. Sledování přežvykování identifikuje zdravotní problémy dříve než se rozvinou klinické projevy problému a dříve než dojde k poklesu mléčné produkce. Přežvykování je funkcí dvou důležitých faktorů – struktury krmné dávky a doby ležení krávy. Takže nám současně hodnotí jak dietu krav, tak jejich prostředí z hlediska komfortu a welfare.

Přežvykování a výživa

Dostatečně dlouhá, efektivní vláknina redukuje účinky kyselin vznikajících během trávení stimulací přežvykování a tím produkci slin, které kyselé prostředí v batoru pufrují. Univerzitní studie odhadují denní produkci pufrů (jako například sody) ve slinách průměrné krávy na 2,7 kg denně. Současně je přežvykování důležitým faktorem při rozměšování píce, čímž se radikálně zvětšuje povrch krmiva přístupný pro batorovou mikrobiální fermentaci. Pro posouzení velikosti částic je vhodné použít síta a separátory, které dají hrubou představu o struktuře krmné dávky. Bohužel však samotná velikost částic krmné dávky ještě nevysvětluje variabilitu v délce přežvykování konkrétního mixu. Pokusy bylo zjištěno, že například 1 kg NDF vlákniny lučního nebo vojtěškového sena podmíní přežvykování o délce 111 – 152 minut. Stejně množství NDF vlákniny z ovesné slámy, ale zvýší čas přežvykování na 200 minut. Pokud je tedy stravitelnost objemných krmiv vysoká, vyžaduje krmná dávka pro zajištění dostatečné doby přežvykování

přídavek NDF vlákniny z méně stravitelného zdroje například ze sena nebo slámy.

Rychlejší detekce změn

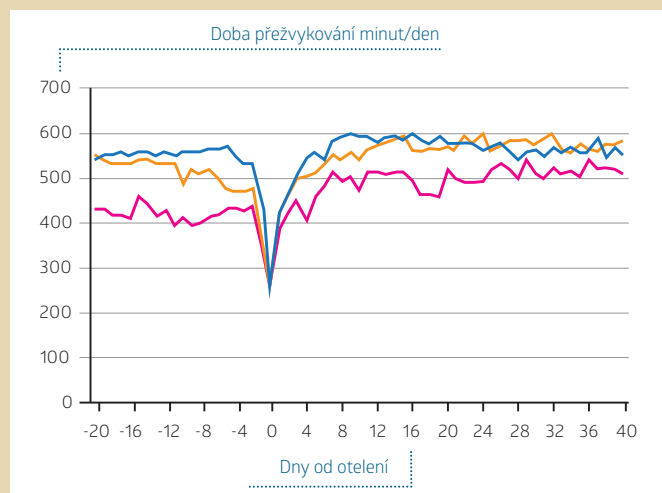
I když definujeme krmnou dávku podle nejlepšího vědomí a svědomí, ve finále teprve podle chování krav můžeme ověřit, zda je dávka sestavená vhodně. Ideální je pokud 50 – 60% krav, které nespí, nežerou nebo nepijí přežvykují. To je ukazatel ideálního obsahu efektivní vlákniny v mixu. Zběžný pohled na stádo však dá jen velmi hrubý odhad skutečného stavu. V tomto nám právě moderní technologie mohou být výborným pomocníkem. Jsou schopny totiž identifikovat i drobné změny v denní době přežvykování.

Výzkumníci Miner institutu stanovili, že změna v době přežvykování o 30 – 50 minut z denního průměru konkrétního zvířete signalizuje nějakou změnu v krmné dávce nebo ve zdravotním stavu. Například jasně identifikuje víkendovou nekázeň krmičů při přípravě TMR (změny v obsahu komponent nebo přemíchání mixu). I drobné změny mixu ze dne na den se jasně odráží ve změnách délky přežvykování. Jsou patrné dříve, než dojde ke snížení produkce mléka. Například při změnách v krmné dávce, při změnách siláže nebo komponent je denní délka přežvykování jasným indikátorem naplnění dávky efektivní vlákninou. Délka přežvykování její nedostatek signalizuje mnohem dříve než dojde ke změně v obsahu mléčného tuku v nádojích. Máme tak jasný signál o nebezpečí poklesu mléčného tuku nebo o rozvoji laminitid.

Monitoring ruminace současně hodnotí přidaná krmná aditiva, která „slibují“ zlepšení zdravotního stavu batoru. Při poslední studii na univerzitě v Guelphu, krávy které dostaly přídavek živých kvasinek do krmné dávky proti kontrolní skupině prodloužily denní dobu přežvykování z 545 na 570 minut, měly nižší teplotu v batoru což potenciálně ukazuje na zlepšení pH batorového prostředí a produkovaly mléko o vyšší tučnosti (3,71% proti 3,55%).

Doba návratu na normální dobu přežvykování po otelení umožňuje identifikovat problémy dojnice

Přežvykování versus komfort

Na University of British Columbia probíhal pokus, kdy sledovali změnu v chování krav ve volné stáji na matracových ložích s přisýpanými pilinami. Krávy byly rozděleny do 3 skupin a na matrace jim bylo přisýpano 1 kg nebo 7 kg pilin na krávu a jedna skupina byla kontrolní bez přidavku pilin. U skupiny krav s největší podestýlkou pilin bylo sledováno prodloužení doby ležení o 1,5 hodiny na úkor stání a popocházení po stáji. Zaujímá Vás, jestli zlepšení komfortu lože má vliv i na krávy ve Vašich podmínkách? Můžete tedy pokusně zajistit zvýšení podestýlky alespoň po dobu 14 dní a sledujte změny v příjmu krmiva, klidu ve stáji a mléčné produkci. Pokud současně máte i systém pro sledování doby přežvykování, budete moci změny v délce přežvykování snadno analyzovat.

Krávy by primárně měly dělat jen 4 věci: dojit, krmit se, napájet se a ležet a přežvykovat. Snížená doba přežvykování byla v některých studiích pozorována v případech, kdy krávy tráví více než 3 hodiny denně v čekárně a dojírně nebo ve stájích, které jsou přeplněné. Snížení počtu krav ve skupinách na optimální počet může mít za následek až 25% nárůst doby přežvykování.

S tím také souvisí přesuny krav. Pokaždé, když je kráva přesouvána mezi skupinami je vystavena velkému stresu zvláště v případech, kdy se mění sociální hierarchie skupiny. Stres samozřejmě snižuje denní příjem sušiny krmné dávky, zvyšuje riziko vzniku metabolických dysfunkcí a zvyšuje mobilizaci tukových rezerv. Polní testy ukazují zhruba 9ti procentní pokles doby přežvykování ve skupině krav po přesunu

zvířat po dobu jednoho až dvou dnů. mnoho nových stájí je proto navrhováno právě s ohledem na snížení počtu přesunů krav mezi skupinami v době laktace.

Přežvykování a tranzitní období

Přežvykování může být také nástrojem k identifikaci blížícího se porodu. V den porodu klesá přežvykování typicky až o 70%. Právě po otelení jsou systémy monitorování přežvykování dobrým nástrojem pro kontrolu úspěšnosti tranzitního období. U zdravých krav na dobře definované krmné dávce dochází ke zvýšení doby přežvykování o 50 minut každý den po dobu prvního týdne po porodu.

naopak u krav u kterých dochází k rozvoji nějaké metabolické dysbalance je jasně patrný nižší čas strávený přežvykováním právě v prvním týdnu po otelení. V italské studii se prokázalo, že krávy, které méně přežvykovaly už před porodem méně přežvykovaly i po porodu a současně už 3 týdny před porodem měly vyšší koncentraci ketolátek v krvi, což indikovalo probíhající ketózu, která se porodem pouze prohloubila.

V případě že uvažujete o zavedení některého monitorovacího systému na svou farmu pro sledování pohybové aktivity pro identifikaci reprodukčních cyklů, zvažujte i výhody rozšíření o systémy monitoringu přežvykování, které jsou jak pro výživáře, tak i pro veterináře velmi užitečným diagnostickým nástrojem.

EDF Kongres 2015

Rostock

Ve dnech 24. – 26. června 2015 se v německém Rostocku konal každoroční kongres organizace **EDF (European Dairy Farmers)**. Tato nevládní chovatelská apolitická organizace na tomto zasedání oslavila již 25 let své existence. Byla založena za účelem každoroční analýzy a porovnání nákladových a výnosových položek i zootechnických ukazatelů u jednotlivých chovatelů dojeného skotu v různých evropských zemích. Cílem těchto kalkulací je ukázat každému členovi EDF silné i slabé stránky jeho podnikání a orientovat jej na perspektivní směr dalšího vývoje. Každé plenární zasedání EDF se skládá z teoreticko-analytické části, probíhající v kongresovém centru a navazujících návštěv farem členů EDF. Zde chovatelé v otevřených diskusích hledají východiska a možnosti řešení praktických provozních problémů. Odměnou účastníků těchto akcí bývá zisk řady inspirativních nápadů, jež mohou aplikovat doma na svých farmách.

I z těchto důvodů počet účastníků kongresových setkání stále narůstá a letošního jubilejního ročníku se zúčastnilo **380 osob** (převážně chovatelů) **z 27 zemí světa** včetně Austrálie, Kanady a USA.

Vzhledem k místu konání byla část jednání věnována celé genezi vývoje východoněmeckého zemědělství od 2. světové války do současnosti, včetně aktuálních výsledků a prognózovaných vývojových trendů. Poválečný vývoj ve východním

Německu byl v mnohém podobný tomu českému. Vyvlastnění, kolektivizace a transformace po roce 1989 byly procesy, které popisovali současní farmáři, podnikající na území nových spolkových zemí. Zhruba 30% obhospodařované půdy mají ve svém vlastnictví, ale většinu pozemků si pronajímají od německého „Pozemkového fondu“ a velkého množství drobných majitelů.

V Německu je nyní chováno 4,2 mil. dojených krav s produkcí 31 mld. kg mléka, což představuje 20% výroby EU. Průměrná velikost farmy v nových spolkových zemích je 183 krav (85% tvoří holštýnský skot), ve starých spolkových zemích to je 48 krav a v sousedním Bavorsku, jako nejbližším příhraničním konkurentovi, pouze 34 krav (80% představuje plemeno Fleckvieh). Jako limitující faktory dalšího rozvoje dojeného skotu v Německu byly uváděny:

- růst nájmu a ceny půdy
- limity hospodaření s N a P
- složité získávání povolení nových staveb
- konkurence bioplynových stanic
- kvalifikovaná pracovní síla

Účastníci kongresu měli možnost navštívit a seznámit se s provozem několika farem v oblasti Meklenburska, které se vyznačovaly řadou velmi podobných majetkových, investičních

i technologických řešení včetně vizionářských tendencí:

- a. Majitelé farem jsou často farmáři ze starých spolkových zemí, kteří se rozhodli prodat svoje původní farmy a investovat do nových velkokapacitních provozů s aktuálním stavem 400–2.250 holštýnských krav.
- b. Tyto investice jsou financovány jak z vlastních zdrojů, tak převážně z bankovních úvěrů.
- c. Většina stájí byla postavena na „zelené louce“ ve stylu velkých prostorných „amerických farem“, vybavených paralelními dojírnami „side by side“ s rychlým odchodem (2x 12 až 2 x 25) obsluhovanými maximálně 2 osobami.
- d. U většiny stájí je vyhrnování kejdy zajišťováno shrnovací lopatou taženou řetězem a boxy nastýlány sušeným separátem obohaceným slámou.
- e. Součástí farem bývá dům majitele a bioplynová stanice, která je saturována převážně kejdou s doplňkem odpadní kukuřičné siláže.
- f. Všichni navštívení farmáři počítají s dalším výrazným zvětšováním svých stád.

Analytička EDF Steffi Wille-Song prezentovala na kongresu výsledky ekonomických analýz za rok 2014. Celkově bylo hodnoceno 277 farem

z 15 evropských zemí. Z její prezentace vyplynuly následující závěry:

- 44% farem bylo ziskových bez decaplovaných plateb plus 17% s jejich započtením;
- 39% podniků bylo ztrátových i při započtení průměrné podpory 3,2 Euro centu na kg mléka decaplovaných plateb;
- průměrná tržba za mléko činila 39,2 Euro/ 100 kg mléka + 4,5 Eura za prodaná zvířata (brakované krávy, telata a případně jalovice);
- proti předchozímu roku se zpomalil růst celkových nákladů na produkci mléka, jež byl do značné míry kompenzován nárůstem produkce;
- trvale však rostou „cash“ náklady, což ohrožuje finanční stabilitu farem;
- celkové náklady na 100 kg mléka se od roku 2005 do roku 2015 zvýšily z 28,7 Euro na současných 40,3 Euro

Udávaná aktuální cena mléka na farmách se pohybovala v rozmezí 28 – 32 Euro centů s neustále klesající tendencí. Přes tuto skutečnost jsou farmáři optimističtí a plánují další investice. Vycházejí z dlouhodobého trendu, kdy za posledních 10 let cena mléka přes výrazné kolísání trvale roste.

Prof. Folkhard Isermeyer z Thünen institutu ve své přednášce „Budoucnost

produkce mléka za 25 let“, představil mezinárodní trendy ve výrobě mléka a odhady týkající se budoucího vývoje. Evropa je stále hlavním světovým mlékárenským regionem, nicméně ostatní regiony se v dalších dvou desetiletích stanou mnohem důležitější. V dohledné budoucnosti se bude světový trh i nadále rozšiřovat. Tržní ceny v EU budou pravděpodobně úzce napojeny na ceny světového trhu, které budou zřejmě vykazovat stoupající tendenci. Přestože velikost stáda v minulosti neustále rostla, v odvětví mléka mají v EU stále převažující podíl rodinné farmy. S ohledem na nejnovější vývoj v USA se dá očekávat zrychlení růstu velikosti stád v některých regionech EU. Také ekonomické stimuly vedou ke zvyšování velikosti farem a vyšší produkci mléka. Strukturální změny ale nemusí nutně vést k regionální koncentraci výroby mléka v oblastech, které jsou charakterizovány velkými mléčnými farmami. Prof. Isermeyer soudí, že evropská produkce mléka a mléčných výrobků má dobrou šanci úspěšně konkurovat na více liberalizovaném světovém trhu s mlékem a mléčnými výrobky. Vývojové trendy do roku 2040 nepředpokládají v produkci mléka výrazné zvraty, přesto je třeba učinit důležitá rozhodnutí, která by pomohla zachovat dosavadní pozitivní trend do budoucna.

Ing. Aleš Bychl

TPI-LPI-RZG

Při výběru býka na stádo v globalizovaném světě holštýnské genomiky znamená výběr genomáka na elitní plemenici jeho porovnávání napříč několika zeměmi. Jeho umístění na vrchních příčkách různých topek zvyšuje potenciál prodeje embryí nebo jaloviček na více trzích. Současně to dává větší pocit jistoty, že i dojící dcery si povedou velmi dobře. Tak proč některým genomákům se to daří a někteří excelují pouze v jedné zemi?

Tři oblasti

Rozdíly pochází ze tří samostatných oblastí. První je rozdíl v informacích, které v jednotlivých zemích vstupují do výpočtu genomických hodnot, druhou oblastí jsou mírné odlišnosti v systému výpočtu genomických PH a také v jejich prezentaci a třetí oblastí jsou odchylky různé váhy znaků produkce a fitness v celkových indexech – TPI, LPI a RZG.

Vstupy

Zvláště informace o původu, primárně původové informace ze strany otce býka, mohou být v jednotlivých zemích velmi odlišné, při nízké spolehlivosti plemenných hodnot právě PH rodičů hrají velký význam. Otcové nemají rozhodně ve všech zemích shodné plemenné hodnoty, takže PH otce a otce matky, které vstupují do výpočtu mají v každé zemi jinou hodnotu. Navíc ne každý otec má PH v dané zemi. Situace

se komplikuje v současnosti, kdy do pozic otců vstupují genomičtí býci, kteří ještě ani konvenční PH v žádné zemi nemají. Korelace PH býků mezi zeměmi bude vždy nižší než 100% a jsou ovlivněny velkým množstvím faktorů. V jednotlivých zemích fungují odlišné systémy sběru dat, některé znaky jsou napříč zeměmi různě definovány, různá je i dědivost znaků a navíc situaci komplikuje i interakce genotypu a prostředí (to platí hlavně o zemích se specifickými podmínkami chovu - jako příklad uvedme Austrálii a Nový Zéland, kde objem produkce závisí více na pastevním systému, než na intenzivním managementu chovu). Data vstupující do výpočtu genomických hodnot v jednotlivých zemích tedy budou vždy mírně odlišná.

Metodologie

Přejdeme k druhému bodu - mírně odlišné metody pro výpočet genomických

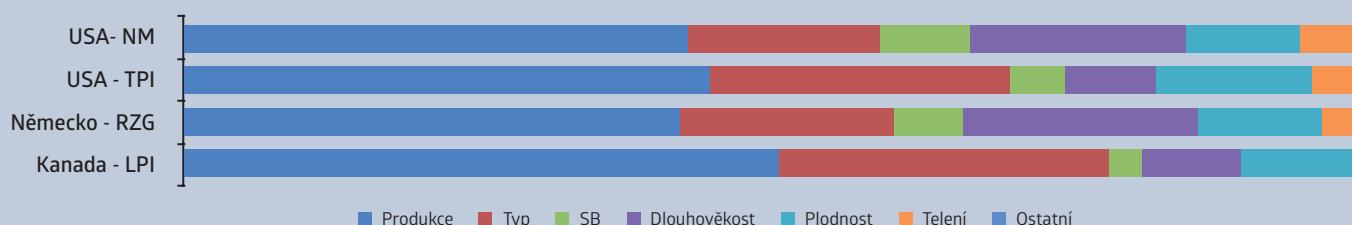
hodnot. Za prvé, referenční populace a jejich velikosti jsou v každé zemi odlišné. V USA mají v referenční populaci okolo 23 000 – 24 000 tisíc býků, přičemž dvě třetiny z nich má národní konvenční prověření. Navíc jim i velmi rychle roste populace čipovaných krav. Kanadská báze má sice 24 000 býků, ale pouze třetina má domácí prověření. Německo využívá zcela odlišnou bázi Euro Genomicsu v níž je na 30 000 býků z šesti rozdílných zemí (Německo, Francie, Nizozemí, Skandinávie, Španělsko a Polsko). Býci použité pro bázi v severní Americe pochází z Kanady, USA, Velké Británie a Itálie. Jakmile je vypočtena přímá genomická hodnota je v různých systémech odlišně kombinována s původovou PH.

Kanada například pomocí rozdílné váhy spojuje přímou genomickou hodnotu s rodokmenovými PH, USA využívá metodologii selekčního indexu pro zkombinování dvou hodnot, Německo opět používá systém vah ale s jinými hodnotami než Kanada. Rodokmenová PH není průměrem rodičů, ale jsou použity pouze rodokmenové PH z otcovy strany bez přímého zahrnutí informací ze strany matky. Tím se snaží eliminovat

Co způsobuje rozdíly v umístění býků?

Doug Savage. Holstein International 4/2015

Porovnání celkových indexů mezi zeměmi

možné neobjektivní informace pocházející z individuální péče o matku genomáka.

Celkové indexy

Pokud se zaměříme na třetí část, rozdíly mezi TPI, LPI a RZG, vznikají rozdíly hlavně u býků, kteří dosahují extrémní hodnoty v nějakém znaku, který je v jednotlivých indexech zahrnut velmi odlišnou vahou. Tady vznikají největší rozdíly v umístění v žebříčkách. Například index RZG klade velký důraz na dlouhověkost, zatímco TPI klade velký důraz na typ. Takže býci s vynikající dlouhověkostí, ale horším typem budou lépe umístěni v Německu než v USA. Býci, kteří jsou kladně hodnoceni ve všech sledovaných znacích, by měli dosáhnout zhruba podobného umístění v TOPu podle všech tří indexů.

Rozdíly vah

Vzhledem ke korelaci mezi znaky a vlastnostmi není vždy snadné přesně určit váhové rozdíly znaků a vlastností v jednotlivých indexech. Ve velmi hrubých rysech jsou ekonomické indexy postaveny zhruba ze 40% na produkci, 40% funkčních vlastností a zbytek připadá na typ. Indexy

se mezi zeměmi liší podle zahrnutých ekonomických parametrů, které reflektují podmínky konkrétní země. Například RZG v Německu a Net Merit v USA jsou ekonomické indexy, takže ranking býků podle RZG bude více podobný žebříčku podle Net Meritu než podle TPI.

Změny v indexech

Samozřejmě, že se ekonomické faktory v jednotlivých zemích neustále mění. Důsledkem toho jsou i zásahy do vzorců výpočtu celkových indexů. Například dobrým důvodem pro revizi indexů v Evropě bylo dubnové zrušení mléčných kvót. Celkový index napovídá chovateli jaký je v dané zemi chovatelský cíl plemene. Proto by se index neměl měnit příliš často, protože by tím byly chovatelům vysílány zmatečné signály o směřování plemene. Je zbytečné měnit index kvůli změně jednoho znaku o 1 – 2 procentní body. Chovatelská veřejnost má větší důvěru ve stabilní index a tím i stabilní žebříčky zvířat.

Extrémní hodnoty

Pokud opravdu rozdílné postavení konkrétního býka v různých národních topkách pochází z extrémní plemenné

hodnoty v jednom znaku, ponese tento extrémní specialista mnohem větší riziko propadu v žebříčku díky nějaké změně ve výpočtu indexu. Naopak býci s kladnými a vyváženými PH ve většině znaků by neměli být malou změnou indexu výrazně poškozeni a sázka na takové zvíře v pozici otců býků přináší větší jistotu.

Globální hodnocení

Býci přenášejí stejné geny ať jsou použiti v jakékoli zemi. Proč tedy nemůžeme mít jeden celosvětový žebříček pro všechny býky? No právě z důvodů rozdílů v ekonomických faktorech jednotlivých zemí. Rozdílní býci na vrcholech žebříčků v jednotlivých zemích navíc podporuje alespoň jakousi genetickou diverzitu. Z praktického hlediska by stejně jeden špičkový býk výborně hodnocený ve všech zemích stejně nedokázal produkovat požadované množství insemináčnických dávek pro uspokojení poptávky. Navíc není v současnosti ani politická vůle po takovém globálním indexu. Pokud Vám změna v pořadí v žebříčků býka mezi zeměmi způsobuje zmatek a frustraci, pak má rada znít – zvykněte si!

Volný, zkrácený překlad

Holštýnské genomické plemenné hodnoty v ČR

Genomika se stala dalším významným zdrojem informací sloužících k odhadu genetické hodnoty zvířete. Rodokmenová plemenná hodnota mladých zvířat odpovídá průměru rodičů a má spolehlivost na úrovni cca 35 %. Konvenční PH prověřených býků na základě informací o potomstvu má při dostatečném množství dcer spolehlivost až 99 %. Někde mezi těmito spolehlivostmi je u mladých zvířat genomická plemenná hodnota, která významně zpřesňuje rodokmenovou PH a umožňuje tak využívání plemenných

zvířat ve velmi raném věku, což významně zkracuje generační interval a zvyšuje genetický zisk.

Národní genomická selekce

Metodický postup výpočtu genomické plemenné hodnoty (GEPH) vznikl na základě projektu řešeného ve VÚŽV Uhřetěves ve spolupráci s Plemďatem a svazem. Porovnáváno bylo několik metod postupu výpočtu. Ve většině zahraničních výpočtů je

používána dříve vyvinuta (Meuwissen a kol. 2001) tzv. víceokrová metoda, při které jsou vypočteny efekty jednotlivých SNP na základě velkého souboru býků s vysokou spolehlivostí konvenčních PH v tzv. referenčním souboru. V následném kroku je podle konfigurace SNP u mladého zvířete odvozena jeho GEPH. Vývojem se dospělo k novější a přesnější tzv. jednokrokové metodě (Misztal a kol. 2009). Pro malé země je problém získat dostatečně početný referenční soubor býků. Z toho důvodu využívají tuto jednokrokovou metodu,

při které jsou genomické informace (SNP) zahrnuty přímo do výpočtu ve formě genomické matice příbuznosti. Konfigurace SNP u daného mladého jedince zpřesňuje rodokmenovou hodnotu na základě příbuznosti k ostatním zvířatům ve výpočtu a konfiguraci jejich genotypu (SNP). Přechod na tuto metodu připravuje i řada velkých zemí. Jednokroková metoda je jednodušší a umožňuje snadnější interpretaci GEPH a porovnání se všemi jedinci v populaci, plemeníky i plemenicemi. Metoda vychází z domácí kontroly užítkovosti. Do výpočtu se použijí genotypy býků, kteří mají dcery v ČR. Výhodou této metody je, že národní genomické PH jsou přímo srovnatelné s PH prověřených býků v ČR. Nevýhodou je, že mladí býci, kteří mnohdy pocházejí po rodičích ze zahraničí a proto nemají dostatek informací o předcích a příbuzných v naší databázi KU, mohou být zpočátku spíše podhodnoceni a mají nižší spolehlivost.

Genomika a spolehlivost

Spolehlivost plemenných hodnot určuje, do jaké míry předpověď genetické kvality zvířat odpovídá opravdovému genetickému založení zvířete. Čím více toho o zvířeti a jeho příbuzných víme, tím lépe a přesněji ho můžeme hodnotit. Spolehlivost se pohybuje od nuly (nic o zvířeti nevíme) do jedné (naše předpověď odpovídá opravdové kvalitě zvířete), případně se toto rozmezí uvádí v procentech. Velkým přínosem zavedení genomického hodnocení je růst spolehlivosti plemenných hodnot. Celosvětově se ukazuje, že spolehlivost u mladých zvířat může dosahovat díky využití údajů z DNA hodnot 50 až 70%. V České republice byla vyvinuta metoda pro určení spolehlivosti genomických plemenných hodnot rutinního implementačního výpočtu. Je založena na množství tzv. efektivního počtu případů, což je obecně počet dostupných pozorování hodnoceného zvířete, se zohledněním známých údajů o jeho příbuzných, výše dědivosti vlastnosti a poměru mezi potomky stejných a jiných rodičů ve skupině vrstevníků s kterými je jedinec porovnáván. Díky genotypování lze zjistit geneticky podobné jedince i mimo zaznamenaný rodokmen a tím roste jak počet příbuzných zvířete, tak v důsledku i spolehlivost plemenných hodnot. Příkladem může být rozbor výsledků spolehlivosti genomické plemenné

hodnoty mléčné užítkovosti provedený pro implementační výpočet genomických plemenných hodnot z údajů zaznamenaných do roku 2014. Jednalo se o 20220 047 nádojů v kontrolních dnech prvních tří laktací od 1126102 krav a společně s rodokmenem bylo celkem hodnoceno 1 844 679 zvířat. Byly také dostupné údaje o genotypu 2 236 býků, z toho 1 791 bylo prověřených běžným postupem kontroly dědičnosti.

Při předpovědi běžné plemenné hodnoty byla průměrná spolehlivost celkové plemenné hodnoty (tj. indexu pro všechny tři laktace dohromady), s využitím všech příbuzenských vztahů, u mladých genotypovaných býků 48 %. Pokud se ovšem započítají i genotypové údaje, spolehlivost výsledných genomických plemenných hodnot byla 71 %. Jedná se tedy o růst 23 % díky genomice. U prověřených býků byl růst mnohem menší, z 91 % na 92,5 %. To je dáno zvláště tím, že i bez genomiky je o nich mnoho dostupných údajů a tak je velmi obtížné zjistit něco významně nového z dalších pozorování.

Díky použití jednokrokové metody předpovědi genomické plemenné hodnoty oproti metodě vícekové jsou všechna zvířata, ať už genotypovaná nebo ne, zapojena do jednotného výpočtu a kromě výstupního společného žebříčku všech zvířat dochází i k zohlednění příbuzenských vazeb mezi genotypovanými a negenotypovanými zvířaty. Při zvýšení spolehlivosti plemenných hodnot genotypovaných býků (a genotypovaných zvířat obecně, tj. i jalovic a krav) se zvyšují i spolehlivosti plemenných hodnot příbuzným negenotypovaným zvířatům. V důsledku toho přináší genomika přesnější hodnocení všem zvířatům v populaci.

Genotypování starších krav

V letošním roce probíhá genotypování vybrané skupiny starších plemenic ročníku narození 2005-6. Jedná se o krávy, které mají genetické hodnocení pro produkci, SB, zevnějšek a mají vypočítaný SIH-K. Genotypováno bude letos cca 500 krav, což by mělo přispět k dalšímu zpřesnění národního genomického odhadu. Přínos pro chovatele spočívá v tom, že tyto genotypované krávy zpřesní plemenné hodnoty jejich potomstva a příbuzných ve stádu. Výběr krav zabezpečují pracovníci svazu ve spolupráci s chovateli. Ze vzorků

srsti (krve) je izolována DNA v laboratoři ČMSCH a.s. Hradištko. Genotypování pomocí 54K čipu probíhá v laboratoři vybrané svazem na základě nejlepší nabídky. Svaz se finančně podílí na nákladech.

Rutinní výpočet a zveřejňování

Od září loňského roku jsou pravidelně publikovány GEPH pro znaky produkce a somatické buňky. Koncem roku byly publikovány GEPH pro znaky zevnějšku. Národní GEPH jsou zveřejňovány obdobně jako plemenné hodnoty krav, tedy 6x ročně. Výpočet je označen jako implementační, protože dochází k jeho úpravám a zdokonalování. GEPH jsou k dispozici na stránkách Plemdat (www.plemdat.cz) a svazu (www.holstein.cz). V současné době jsou již k dispozici také zkušební výpočty GEPH pro plodnost a dlouhověkost. Červencová publikace GEPH již také obsahuje dílčí selekční index pro produkci. Následovat bude výpočet indexu SIH (gSIH). Dalším cílem pro letošní rok je zahrnutí GEPH do svazového online přípařovacího programu (web mating). Přípravována je validace („schválení“) metod našeho postupu výpočtu Interbullem, který je referenčním pracovištěm pro odhad plemenných hodnot EU. V letošním roce by měla proběhnout validace pro znaky produkce.

Genotypování mladých zvířat

Proběhla úprava modelu, který již identifikuje býka nejenom podle státního registru, ale také podle ušního čísla. Tím je možné do výpočtu zahrnout mladá zvířata, býčky i jalovičky. Zároveň byl upraven model, aby vedle standardního 54K čipu dokázal zpracovat také LD čipy, které jsou využívány pro předselekcí vzhledem k nižší ceně.

Svaz připravuje nabídku možnosti genotypování a odhadu GEPH pro plemenice. Podrobnosti a podmínky genotypování pro chovatele včetně ceníku předpokládáme zveřejnit do konce letošního roku.

Kondice krav

záleží na změně

Phil Cardoso - University of Illinois

Tělesná kondice krávy při otelení nemusí být až tak důležitá jako samotná změna hmotnosti v první fázi laktace

Na počátku laktace velmi rychle narůstá potřeba živin pro syntézu mléka. Pokud není k dispozici systém, jak tuto potřebu rychle kompenzovat, mohou být narušeny fyziologické funkce jako je syntéza hormonů, imunitní odpověď organismu na patogeny, vývoj a zrání folikulů nebo embrya. Vzhledem k tomu, že produkce mléka roste rychleji než příjem sušiny krmné dávky v prvních čtyřech až šesti týdnech po porodu, dostávají se krávy do negativní energetické bilance.

Energetická bilance během poslední fáze březosti je převážně funkcí příjmu sušiny krmné dávky, protože potřeba energie v této fázi (s výjimkou krav s dvojčaty) je relativně. Výzkumy ukazují, že i po porodu energetická bilance více koreluje

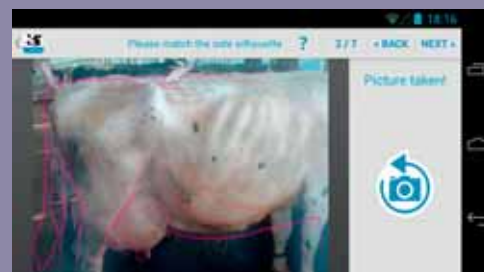
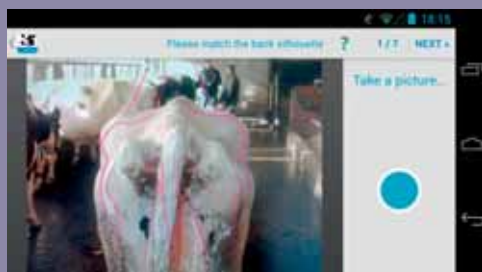
se schopností příjmu sušiny krmné dávky než se zvyšující se produkcí mléka.

Role nadměrné tělesné kondice v tranzitním období byla zkoumána po mnoho let, přesto zůstává problémem v mnoha dojených stádech. Je častější u moderních chovech na krmných dávkách formou TMR, a to zejména v oblastech, kde primárním zdrojem objemných krmiv je kukuřice. Vysoká koncentrace ketolátek (BHBA) a neesterifikovaných mastných kyselin (NEFA) v krevním séru před a po otelením dále snižuje příjem sušiny krmné dávky a vede ve svých důsledcích ke vzniku syndromu ztučnělých jater, ketóze, snížení funkcí imunitního systému, způsobuje stress a celkový záňet organismu.

Jak je to s hubenými krávami? Výzkumníci z francouzského Národního institutu pro zemědělský výzkum (INRA) ukázaly, že krávy, které byly hubené (stav tělesné kondice (BCS) menší než 2,5) před otelením mobilizovány více bílkovin vlastního těla po otelení než krávy, které byly klasifikovány jako zatloustlé (BCS větší než 3,75). Tyto krávy mobilizovaly méně tělesného tuku, ale měly intenzivnější svalový katabolismus bílkovin. Přesto ale, v případě že hubené krávy nemají vysokou koncentraci BHBA nebo NEFA, neznámá to automaticky, že nejsou ohroženy. Spíše to znamená, že naše metody hodnocení jejich ohrožení nejsou natolik citlivé, aby dokázaly míru rizika zohlednit.

Na hodnocení kondice je potřeba si přizpůsobit oko a získat trochu cviku. Na internetu jsem našel velmi pěkné video s grafickým znázorněním nuancí hodnocení v rozmezí 2,5–3,5. Video najdete pod odkazem: riz.cz/1z5oe

Krávy mají svůj vlastní cíl

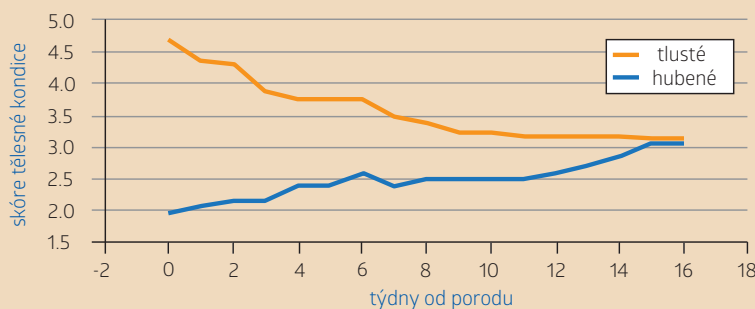
Doporučení pro optimální kondici v době otelení se za poslední dvě desetiletí mírně snížila a nyní se jako optimum jeví 2,75 – 3 z pětibodové škály. Výzkumníci z University of Nottingham (UK, prokázaly, že během prvních 12 týdnů laktace, krávy, které byly při porodu tučné ztratí 0,9 – 1,0 BCS bodů. Obráceně krávy v době porodu hubené 0,4 – 0,5 BCS bodu získají (viz. graf). Pro obě skupiny byl bod konvergence na hodnotu BCS 2,5 v 12. – 15. týdnu laktace. To naznačuje, že 2,5 bodů jakousi pomyslnou hodnotou, na kterou se snaží organizmus vyladit metabolismus dojnice, tuto hodnotu dosáhnout a dále si ji udržet. Tlusté krávy dosáhla maximálního příjmu sušiny v 15. týdnu laktace, hubené již v 9. týdnu. Z toho usuzujeme že tělesný tuk přímo ovlivňuje schopnost příjmu sušiny KD.

Pokud je tedy kráva geneticky naprogramovaná na hodnotu BCS 2,5, tak pokud je tlustá, klesá příjem sušiny a kráva hubne. Pokud je BCS krávy pod touto hodnotou, příjem sušiny stoupá a kráva na váze přibírá. Proto se zdá, že teorie, jak dostat krávu do „dobrého výživného stavu“ (BCS 3,50-3,75) v době porodu, je zcela kontraproduktivní, protože tím pouze dosáhneme snížení příjmu sušiny krmené dávky v první fázi laktace. Jsme přesvědčeni, že mnohem důležitější než pouhé hodnocení BCS při otelení je pozorování celkových změn tělesné kondice od otelení do zhruba 12 týdnů po porodu.

Řízení výživou

Schopnost krávy dosáhnout a udržet si ideální skóre tělesné kondice je samozřejmě velmi ovlivněno podávanou krmenou dávkou. Pokusy prokázaly, krávy krmené v době posledních 4 týdnů stání na sucho energeticky bohatou krmenou dávkou (6,64 MJ/kg sušiny) ztratily více bodů BCS

Změny ve skóre tělesné kondice krav krmených tak, aby byly v době porodu hubené nebo tlusté

v prvních 6 týdnech laktace než kontrolní skupina s limitovaným příjmem energie (5,53 MJ/kg sušiny). Ztráta kondice tedy v reálu byla -0,43 bodů proti -0,30 bodu BCS u restriktivně krmené skupiny.

Dokonce i krávy na dietě se středním obsahem energie na úrovni 6,17 - 6,64 MJ/kg sušiny snadno přijmou o 40 - 80% více energie než je jejich potřeba. Pokud dovolíme suchostojným kravám konzumovat více energie než je jejich potřeba, a to i v případech, kdy vizuálně jsou v horší než optimální kondici, je výsledek stejný, jako bychom měly suchařky zatloustlé. Vzhledem k tomu, že spotřebovaná energie se nemůže jen tak ztratit, musí být její přebytek buď vydán ve formě tepla nebo uložen do tukových rezerv. Spekuluje se, že metabolismus krav je přednostně nastaven na ukládání do formy tělesného tuku než na přeměnu na teplo.

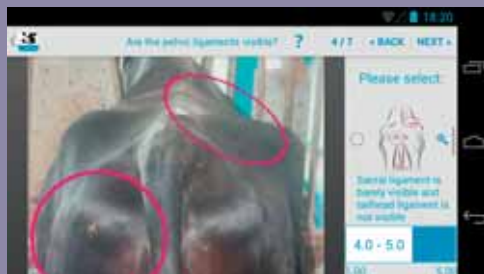
Naše pokusnická skupina nedávno prokázala, že již mírný přebytek energie v KD suchostojných krav po dobu 57 dnů vede ke zvýšenému ukládání tuku v abdominální tukové tkáni než u krav krmených vysoce balastní dietou a kontrolovaným příjmem energie pro naplnění norem. NEFA a signální molekuly uvolňované viscerální tukovou tkání jsou transportovány přímo do jater, což může způsobit ztučnění jater, subklinické ketózy a sekundární problémy se sníženou funkcí jater.

Vliv změny BCS krav na plodnost je zřejmá. V poslední době vědci z University of Wisconsin zjistili, že krávy, které si zvýšily nebo udržely BCS od otelení do 21 dnů po otelení měly vyšší procento koncepce (83,5 a 38,2 respektive) při první inseminaci po 40. dnu laktace proti kravám, které BCS ztratily (25,1%) v porovnávaném období. A ještě předtím, vědci z University of Florida zjistili, že krávy, které měly větší změnu než 1,0 bodu BCS od otelení do inseminace přibližně okolo 70 dnů po porodu měly nižší procento březosti (28 %), než krávy, které ztratily méně než 1,0 bodu BCS (37,3 %), nebo neměly změnu BCS (41,6 %).

Dvě jednoduchá písmena

V ideálním případě by se měla posuzovat tělesná kondice krav ve stádě každý měsíc. To je však v mnoha ohledech nedosažitelný ideál. Minimálně by ale bylo potřeba posoudit kondici každé krávy 3x za mezidobí – při zaprahnutí, před otelením a na vrcholu laktace. S těmito daty si pak můžete představit o dynamice změn tělesné kondice od zaprahnutí po vrchol laktace a přijmout taková výživářská a manažerská opatření, aby nedocházelo k větším změnám kondice než o 0,5 - 0,75 bodu BCS.

Volný překlad z HOARD'S DAIRYMAN/2015

Mobilní aplikace

Pro smartphony s androidem jsem mezi aplikacemi našel aplikaci BCS COWDITON. Aplikace slouží k vedení záznamů o změnách kondice jednotlivých krav. Perfektní je možnost vytvářet archiv fotografií, kde Vás apka přímo navádí jak pořídít obrázek, aby byl v budoucnu co nejlépe porovnatelný s novým stavem. V našich velikostech stád asi není možné pořídít a stále aktualizovat údaje o všech zvířatech, ale například výběrem 10 - 15 % zvířat a pravidelným hodnocením by se dynamika změn BCS v chovu dala snadno sledovat.

Pokud by někdo chtěl aplikaci vyzkoušet je možno aplikaci vyhledat v Google Play nebo zadat do prohlížeče adresu: riz.cz/icuug

Nejlepší krávy podle SIH-K (datum publikace PH:23.7.2015)

pořadí	kráva	jméno	otec	OM	chovatel	stáj
1	371830961	AGRAS AMALKA	O MAN	SHARKY	AGRAS BOHDALOV, A.S.	BOHDALOV VKK
2	171520953	OSTRETIN DOBROMILA 8	STYLIST	MASCOL	ZS OSTRETIN A.S.	OSTRETIN-NK
3	469671961	DOBRONIN MARTA 35	BEACON	O MAN	DOBROSEV, A.S.	DOBRONIN VKK-K2
4	467015961		MARCOS	BOLTON	ZD „VYSOCINA“ ZELIV	ZELIV-H
5	109968953	OSTRETIN ADELA 30	MASCOL	O MAN	ZS OSTRETIN A.S.	OSTRETIN-NK
6	260582953	OSTRETINADELA 114	ALTAIOTA	MASCOL	ZS OSTRETIN A.S.	OSTRETIN-NK
7	203620972		STRATEGIST	SHOLTEN	KELECSKO A.S.	KELC
7	310870932		YANK	ALEXANDER	MECHOLUPSKA ZEM.A.S.	PREDSLAV
9	416630961		YOURI	FREDDY	ZD BRTNICE	UHRINOVICE VKK
10	253327971		EMERALD	DUCE	MESPOL MEDLOV, A.S.	MEDLOV VKK
11	229936932		O MAN	DANE	MECLOVSKA ZEMEDEL AS	VKK SRBY
12	411902931		O MAN	BESN	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
12	183016971		O MAN	DUCE	MESPOL MEDLOV, A.S.	MEDLOV VKK
14	293670921		BERTOLI	LLOYD	MONTAMILK S.R.O.	KAMENNE ZBOZI
15	412029931		ROUMARE	O MAN	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
16	404604961		O MAN	DIE-HARD	AGRODRUZST.SEBRANICE	POHORA - DOJIRNA
16	305238932		YOURI	JAMES	FOMAS, S.R.O.	SPALENEC
18	266764921		WALTER	CANVAS	AGRO VYSEHOROVICE	VYSEHOROVICE VKK
19	190069962		SHOTTLE	O MAN	AGRO MONET, A.S.	TEŠANY
20	485877931		EMERALD	MICHAEL	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
21	485011961		DUKE	SHARKY	AGRO POSAZAVI, A.S.	VADIN
21	213577962		YANK	USONET FIN	ZEMEDELSKA A.S.	CEJKOVICE
21	296768953		OMANOMAN	ALFONS	ZEVAS VRACLAV A.S.	SEDLÉC
24	326758921		STRATEGIST	LANCELOT	AGROBOS, SPOL.S R.O.	SLATINA
24	158752971		ORION	MURPHY	OSICKA VACLAV MVDR.	CERVENKA, NOVY DVUR
26	339856931		O MAN	DANE	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
27	408019961		BOGART	GOLDWYN	ZERAS A.S.	RADOSTIN
28	463102961		MORRELL	LANCELOT	AGRIA OBRATAN ZOD	OBRATAN
29	245452981		SHOLTEN	BURT	ZDV NOSOVICE	NIZNI LHOTY VKK
30	211204981		IMOLA	V EXCES	ZD HRANICAR LODENICE	NEPLACHOVICE
31	411765931		ROUMARE	SPARTACUS	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
32	363701961		BOLTON	TULIP	ZD „VYSOCINA“ ZELIV	ZELIV-H
32	327813921		EMERALD	JIZAN	ZV HERMANSKY S.R.O.	SEMCICE
34	411500961		JAKE	JOBERT	ZEMEDELSKA A.S. LIPA	LIPA
34	486145931		EMERALD	O MAN	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
34	275365921		JAKE	MARATHON	ZEAS OSKORINEK A.S.	CHLEBY VKK
37	314454921		YANK	TAURIN	ZAS BECVARY A.S.	BECVARY VKK
37	411549931		O MAN	LANCELOT	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
39	174181921		O MAN	ARISTIDES	ZD CECHTICE	CECHTICE - HOLSTYN
40	464859961		BRASIDAS	ALTARUFFIAN	ZEMEDELSKA A.S. LIPA	LIPA
41	169528972		AUTUMN	O MAN	KELECSKO A.S.	KELC
42	242147971		OMANOMAN	ORION	OSICKA VACLAV MVDR.	CERVENKA, NOVY DVUR
43	486307931		MASSEY	MILLION	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
44	297463932		BLITZ	MANAGER	KRALOVICKA ZEM. A.S.	ZEBNICE I
45	400679961		O MAN	BURT	TEGRO SPOL. S.R.O.	TESENOV
45	187119962		YANK	SERMIONE	ZD SEBRANICE	SVITAVKA VK
47	229350981		NOMARE	ZELATI	ZOD HLAVNICE	HLAVNICE K 202/1
48	220146981		YANK	ERNESTO	HESAKO ZEM.VYR.S.R.O	VELKE HERALTICE NK
49	252330952		YANK	EMMETT	ZD SEVER LOUKOVEC	CHOCNEJOVICE I
50	252505921		SERMIONE	WONDERBOY	ZS SKALSKO S.R.O.	SKALSKO VKK
50	485967931		EMERALD	ROYAUME	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
52	194137972		ALTARUFFIAN	CAPITOL	SVIZELA JOSEF	VELKY ORECHOV-VOLNA
52	370610931		MICHAEL	GOLDWYN	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
52	177422972		OBRIAN	SATIRE	AGROJECMINEK S.R.O.	CHROPYNE
55	300735931		BEST	O MAN	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
55	144639942		JERUDO	V EXCES	AGRO HOSTKA A.S.	MALESOV
57	275466921		JAKE	BURT	ZEAS OSKORINEK A.S.	CHLEBY VKK
57	225782952		JAKE	BUCKEYE	ZEPO BELOHRAD A.S.	LUKAVEC
59	336019921		CHURROS	MAINROAD	HORAK KAREL ING.	ZEHUN
59	399070961		BURT	HALE	AGROPODNIK KOSETICE	CHYNSA II
59	399171961		BURT	ALTON	AGROPODNIK KOSETICE	KOSETICE
62	163825971		SATIRE	LOZON CELS	MORAVSKA ZEMEDELSKA	PROSENICE
62	190175972		SHARKY	ZELATI	AGD MORKOVICE, DRUZS.	POCENICE VKK
64	395785961		O MAN	MASCOL	ZD „VYSOCINA“ ZELIV	ZELIV-H
64	196037962		RANNESLOV	ALINO	ZEMOS A.S.	UHERCICE
64	269044921		BURT	MASCOL	AGROBOS, SPOL.S R.O.	SLATINA
64	204398962		YANK	ASTRO	AGRA H.DUNAJOVCE AS	TVORIHRAS
64	260361953	OSTRETIN DARA 14	IMPRESS	KOTTAWA	ZS OSTRETIN A.S.	OSTRETIN-NK
69	221817981	FARM-VA EMERY 15	MASSEY	ALATACALYPSO	ZD MORASICE	UJEZDEC
69	253355971		EMERALD	MILLION	MESPOL MEDLOV, A.S.	MEDLOV VKK
71	231867952		DERVEIX	STILIST	ROLNICKA A.S.KRALIKY	PETROVICE
71	485051961		DUKE	BURT	AGRO POSAZAVI, A.S.	VADIN
71	264444953		YANK	SERMIONE	ZEVAS VRACLAV A.S.	SEDLÉC
74	296086953		OMANOMAN	LANCELOT	ZD SLOUPNICE	RETOVA
74	470146931		ROUMARE	PLANET	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
74	470072931		ROUMARE	PLANET	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
77	203534972		OMANOMAN	O MAN	KELECSKO A.S.	KELC
77	465533961		YANK	LANCELOT	SOLMILK A.S.	OLENSA K300
77	452931961		YANK	PECOS	AGRAS BOHDALOV, A.S.	BOHDALOV VKK
77	371273961		LUCKY STAR	CICERO 2	AGRO-MERIN, A.S.	VKK ČERNA
81	182095972		SHOLTEN	O MAN	KELECSKO A.S.	KELC
81	317062921		ALFONS	A-A WIN 395	PIAS SUCHDOL, A.S.	DOBREN VKK
81	237468921		TAURIN	OLYMPIC	ZAS BECVARY A.S.	BECVARY VKK
84	412019931		ROUMARE	O MAN	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
84	260303953	OSTRETIN LORIOTKA 14	RAKUUNA	EROTIC	ZS OSTRETIN A.S.	OSTRETIN-NK
84	411803931		ROUMARE	O MAN	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
84	334460932		BURT	ALTON	BOHACKOVA NADEZDA	NAKLOV
88	224251971		MONACO	SERMIONE	DUBICKA ZEMEDEL A.S.	BOHUSLAVICE
88	249080921		SIDNEY	CALIBER	AGROS VRANY	VRANY PRODUKCI STAJ
88	498772961		SUDAN	MASCOL	ZD „VYSOCINA“ ZELIV	ZELIV-H
91	308029921		ALFONS	SIDNEY	AGROS VRANY	VRANY PRODUKCI STAJ
91	250484921		FROSTY	WONDERBOY	ZEAS OSKORINEK A.S.	CHLEBY VKK
93	203142962		RANNESLOV	ALINO	ZEMOS A.S.	UHERCICE
93	343899961		FROSTY	O MAN	ZP OSTROV, A.S.	OSTROV
95	365099931		SURFEIT	BRETT	AGRODRUZ. VYSETICE	VYSETICE
95	288131953	OSTRETIN GENUA 18 ET	PERRY	O MAN	ZS OSTRETIN A.S.	OSTRETIN-NK
97	191007962		RANNESLOV	ALTAEZESTY	ZEMOS A.S.	UHERCICE
97	395846961		ALFONS	DALIBOR	ZD „VYSOCINA“ ZELIV	ZELIV-H

	SIH-K	SI-prod	SI-kon	SI-veř	PH M kg	PH %t	PH T kg	PH%b	PH B kg	PHSB	Trída ext	Známka ext	PH-mch	PH-kap	PH-stt	PH-kon	PH-veř	PH-czn
156,8	159	105	109	2343	-0,08	96	0,11	93	109	VG		86			118	113	127	132
147,9	152	101	102	1433	0,07	72	0,28	75	106	G+		82			100	111	123	121
147,8	146	107	120	1456	0,27	93	0,12	62	107	G+		80			126	111	151	144
145,6	146	104	103	1411	0,21	85	0,16	64	119	G+		82			123	108	124	129
144,9	149	95	97	712	0,49	78	0,38	55	117	G+		80			113	105	126	122
144,3	147	100	105	835	0,50	85	0,29	52	111	G+		84			136	110	136	140
144,1	139	126	126	1067	0,21	68	0,20	54	88	G+		84			116	128	147	144
144,1	149	107	103	2012	0,03	94	0,05	76	88	G+		81			121	108	127	132
144,0	148	103	97	1277	0,17	74	0,26	67	107	G+		82			122	104	108	121
143,7	140	121	106	888	0,32	71	0,24	51	112	G		79			130	126	121	134
143,6	145	99	97	1587	0,06	77	0,12	67	131	G		78			108	99	114	106
143,3	145	107	104	938	0,40	81	0,25	53	108	G+		84			121	115	129	133
143,3	144	102	113	478	0,51	68	0,39	46	109	G+		82			122	109	127	129
143,0	140	119	108	305	0,41	50	0,44	44	110	G+		83			120	121	123	129
142,8	139	107	117	974	0,05	48	0,28	57	121	G+		82			111	113	135	133
142,6	138	104	109	1124	0,11	61	0,19	56	139	G+		80			113	105	131	122
142,6	141	113	111	945	0,25	67	0,25	54	106	G+		83			125	116	126	132
142,5	140	118	111	1595	-0,02	70	0,08	64	106	G+		83			116	123	131	131
142,3	140	114	124	1281	0,16	74	0,14	58	92	VG		86			136	124	152	155
142,2	130	127	129	-155	0,79	59	0,36	19	122	VG		85			139	125	145	152
141,8	132	134	122	1707	-0,27	49	0,03	63	109	G+		83			129	137	144	146
141,8	140	110	120	1652	-0,14	60	0,12	69	99	G+		84			131	115	147	145
141,8	143	101	110	755	0,47	78	0,28	49	107	G+		82			118	107	137	133
141,6	143	115	101	1764	-0,13	66	0,11	73	100	G+		80			108	116	119	123
141,6	142	111	109	1068	0,33	80	0,19	54	98	G+		81			117	115	125	122
141,4	136	112	112	1069	0,17	65	0,17	52	126	VG		86			126	111	125	131
141,3	136	117	117	1224	0,23	78	0,08	50	113	G+		84			123	121	142	140
141,2	147	99	98	2770	-0,45	71	-0,05	94	99	G+		80			126	107	118	124
141,1	139	110	114	880	0,10	50	0,30	55	110	G+		82			124	119	140	137
141,0	142	121	82	927	0,23	64	0,28	55	118	G		79			126	123	91	113
140,9	131	113	131	840	0,04	41	0,23	48	127	G+		81			106	118	142	138
140,8	143	97	105	1014	0,47	91	0,17	50	116	G+		83			118	102	132	130
140,8	141	113	112	623	0,33	59	0,36	50	91	G		79			123	118	118	125
140,7	140	105	111	1481	0,10	77	0,09	61	111	G+		83			121	114	140	143
140,7	134	123	118	1352	0,00	61	0,08	55	114	G+		83			130	126	139	144
140,7	142	96	119	763	0,46	77	0,26	47	106	G+		82			110	105	147	135
140,6	134	117	121	1350	0,06	67	0,07	54	117	G+		82			126	119	145	145
140,6	138	106	110	655	0,28	55	0,32	48	122	G+		83			114	111	130	127
140,5	136	109	113	1301	0,05	64	0,11	56	127	G+		82	116	101	100	116	127	127
140,4	135	110	111	1269	-0,03	54	0,14	57	133	G+		80			116	112	126	130
140,2	138	125	91	1409	0,08	71	0,10	59	115	G		76			116	129	106	112
140,1	138	113	114	945	0,36	77	0,17	47	105	G+		80			134	118	135	138
140,0	132	115	128	560	0,53	74	0,18	34	115	G+		84			120	123	159	153
139,9	136	100	119	1141	0,01	53	0,18	56	128	G+		82			107	110	141	133
139,6	133	119	109	356	0,37	49	0,33	37	128	G+		82			109	122	123	120
139,6	133	114	123	2058	-0,40	49	-0,03	71	116	G+		84			130	117	157	155
139,5	143	105	90	1559	0,08	78	0,11	65	111	G+		81			127	106	101	114
139,4	134	118	127	1647	-0,10	64	0,01	60	100	G+		84			137	121	159	158
139,3	143	105	109	1862	-0,03	81	0,05	70	87	G		79			123	109	127	126
139,2	141	107	93	921	0,41	81	0,20	49	119	G+		81			124	111	109	117
139,2	132	128	114	944	0,19	60	0,14	45	110	G+		84			132	127	132	141
139,1	131	116	125	1660	-0,13	61	-0,02	58	121	VG		85			110	120	152	142
139,1	136	120	106	917	0,38	78	0,14	44	108	G+		84			130	126	129	136
139,1	134	125	102	455	0,67	81	0,21	32	115	G		78			115	127	114	119
139,0	136	115	112	865	0,32	69	0,18	45	110	G+		83			110	119	133	131
139,0	136	118	97	1217	0,11	66	0,13	54	120	G+		81			117	123	115	125
138,9	137	97	113	575	0,39	62	0,29	43	125	G+		80			109	102	133	127
138,9	133	107	124	686	0,26	55	0,24	43	119	G+		84			112	113	144	136
138,8	135	121	110	903	0,07	48	0,24	51	107	G+		81			98	123	116	115
138,8	135	121	114	189	0,61	61	0,36	33	99	G+		82			119	128	128	132
138,8	130	128	123	871	-0,02	38	0,21	48	110	G+		82			120	134	138	139
138,7	137	98	111	1377	0,12	75	0,08	56	125	G+		83			103	104	125	117
138,7	136	115	107	729	0,37	68	0,22	43	112	G+		82			94	120	117	118
138,6	148	98	81	1698	0,00	76	0,16	74	103	G+		83			109	107	95	100
138,6	134	109	118	1263	0,04	61	0,10	53	120	G+		83			132	112	138	143
138,6	133	124	110	632	0,20	47	0,28	44	111	G+		83			115	130	130	131
138,6	137	106	116	1375	0,01	63	0,11	58	111	G+		82			114	108	146	141
138,6	140	125	88	1154	0,03	55	0,24	61	97	G+		80			116	124	105	111
138,5	133	112	116	1309	-0,02	57	0,10	55	122	G+		81			137	118	132	137
138,5	132	132	113	713	0,26	56	0,22	42	98	G+		83			144	135	135	147
138,4	139	104	91	2231	0,08	109	-0,18	63	130	G		79			106	110	119	120
138,4	133	133	111	538	0,40	61	0,24	38	97	G+		81			123	138	129	131
138,4	134	108	122	1271	-0,05	52	0,13	56	115	G+		84			124	110	150	143
138,3	131	121	121	1445	0,01	66	0,01	53	111	G+		83			135	127	144	145
138,3	135	106	121	1055	0,12	59	0,17	51	113	G+		84			134	113	144	150
138,3	137	103	114	498	0,40	59	0,31	42	114	G+		81			114	111	136	133
138,2	136	112	110	1652	-0,07	67	0,03	61	112	G+		82			115	120	135	134
138,2	134	115	112	790	0,15	50	0,25	48	112	G+		81			119	117	132	133
138,2	132	124	121	1578	-0,08	63	0,02	58	99	VG		85			133	126	150	149
138,2	131	123	125	-216	0,65	44	0,45	23	103	G+		84			113	129	146	147
138,1	134	113	119	808	0,22	58	0,21	46	108	G+		80			110	118	144	136
138,1	145	96	93	1213	0,34	88	0,17	57	103	G+		81			107	100	106	108
138,1	134	108	106	807	0,25	60	0,21	45	129	G+		82			123	115	123	130
138,0	133	109	118	530	0,22	44	0,31	42	123	G+		82			126	114	139	135
138,0	140	101	110	1941	-0,16	70	0,02	71	101	G+		81	</					

TOP 100 býků dle SIH (min. 30 stád prod. a 20 stád ext. stáří do 8 let nebo min. 50 ins v probíhajícím či předchozím roce) (datum publikace PH: 23.7.2015)

	POR	JMENO	DED-VADY	LIN-REG	OJMENO	OMJMENO	NAR	ORG	DCER-1	STAD-1	DCER-E	STAD-E	SPOLEH	STAD-5B	RPH-5B	PH-M	PH-T%	PH-B%	PH-TKG	PH-BKG	DSI-MLK	RPH-VLPI	RPH-PLDC	RPH-DLH	DSI-KON	DSI-VEM	SIH	PIV-JMENO	TS
1	BERTOLI			NGA-655	BERTIL	OMAN	2009	101	50	35	46	32	84	29	119	682	0.28	0.3	56	48	138	100	90	122	113	97	136.8	DE BIESHEUVEL BERTOLI	T
2	EMERALD	TV*TL		NXA-930	MARION	LYNCH	2006	901	249	53	201	40	96	50	98	381	0.35	0.24	47	32	127	110	97	149	126	111	136.1	BOWAZ MARION EMERALD 648-ET	
3	MASSEY	*TV*TLTY		NEA-844	MASCOL	BRET	2007	701	558	62	447	53	98	56	121	711	0.15	0.15	46	36	126	109	108	132	105	117	135.1	CO-OP BOSSIDE MASSEY-ET	
4	YOURI	*TV		NEA-909	ROUMARE	OMAN	2008	101	72	44	61	36	88	36	102	513	0.32	0.33	51	44	136	113	100	113	110	105	135.1	NEWHOUSE YOURI	T
5	ETSHOTTLE	TV*TL		NEO-117	SHOTTLE	BESN	2005	701	245	44	144	25	96	35	112	1269	-0.02	0.00	54	43	126	103	110	149	107	107	135.1	BGET SHOTTLE-ET	
6	DALIO	TV*TL		NEA-907	ROUMARE	CHAMPION	2008	604	62	31	57	28	86	29	118	1193	0.18	0.15	70	54	139	105	99	118	99	89	134.8	DALIO	T
6	ENGINE	TV*TL		NXA-759	ENCINO	FREELANCE	2007	201	59	36	54	33	86	28	115	259	0.71	0.20	72	24	130	77	105	111	122	100	133.9	ENGINE-ET	T
6	MARDEN			NEA-865	JARDIN	BOLIVER	2008	401	87	41	71	34	90	38	101	1290	-0.09	0.07	48	50	129	112	98	127	115	114	133.5	OSTRETIN MARDEN-ET	T
9	SUDAN	TV*TLTY		NXA-931	JAWMER	SAILOR	2006	701	261	52	227	45	96	50	97	924	0.26	0.06	65	37	129	102	105	150	101	110	133.4	VA-EARLY-DAWN SUDAN CRI-ET	
10	OMANOMAN	*TV*TL		NEO-056	MAN-O-MAN	SHOTTLE	2010	803	1081	139	926	119	99	115	100	731	0.24	0.06	54	30	123	98	105	158	110	116	133.1	OMANOMAN-ET	T
11	LOGAN	TV*TL		NEA-968	OMAN	BW MARSHALL	2004	701	571	62	318	48	98	56	121	1067	-0.07	0.03	40	40	122	106	116	141	110	99	132.9	CO-OP OMAN LOGAN-ET	
12	KASCOL			NEA-645	MASCOL	OMAN	2006	401	132	38	56	26	93	30	101	253	0.50	0.33	54	33	133	115	108	123	103	100	132.6	OSTRETIN KASCOL-ET	T
13	MONACO			NEA-866	BOLTON	MASCOL	2008	401	79	32	69	30	89	27	104	1107	0.23	0.09	71	46	135	116	87	128	106	107	132.3	OSTRETIN MONACO-ET	T
14	WALTER			NEA-924	ROUMARE	SHOTTLE	2008	101	62	43	49	36	86	40	109	1269	-0.19	0.01	37	45	123	83	102	121	122	121	132.2	WILLEM SHOEVE R WALTER	T
15	SOTO	TV*TL		NEO-011	JETSTREAM	SHOTTLE	2009	170	284	60	231	48	97	51	108	991	-0.03	-0.03	41	32	117	120	114	149	112	122	132.1	FUSTEAD JETSTREAM SOTO-ET	T
16	NOMARE			NEO-001	ROUMARE	OMAN	2009	701	80	40	72	36	89	36	106	1170	0.03	0.18	54	56	137	111	89	126	99	101	131.9	GENOS NOMARE-ET	T
17	END-STORY			NEO-044	OMAN	BESN	2005	803	947	99	692	72	99	84	97	1043	-0.12	0.00	34	36	118	98	126	155	113	103	131.6	O-MAN END-STORY TV*TL	
18	VOLADI MAN	TV*TL		NEA-927	OMAN	HERSHEL	2004	903	289	37	217	26	97	30	123	1296	-0.21	-0.02	37	43	121	107	111	121	113	115	131.4	VOLADI MAN	
19	JAKE	*TV*TL		NEA-815	OMAN	BW MARSHALL	2004	901	765	97	498	78	99	82	108	807	0.19	0.10	54	36	126	108	115	126	98	107	130.6	LOTO-ROK OMAN JAKE-ET	
20	ENZO	TV*TL		NXA-872	SOGRATES	OMAN	2009	604	60	33	57	31	86	27	122	479	0.41	0.07	58	22	121	92	117	122	113	101	130.6	ENZO SCT	T
20	LOSTEDEN	*TV*TL		NEA-782	JARDIN	MORTY	2007	401	82	35	69	29	89	31	84	779	0.16	0.17	49	41	129	113	108	118	108	114	130.3	DOBROBIN LOSTEDEN-ET	T
20	SPLENDID			NEA-788	ROUMARE	SIMON	2007	101	62	46	56	39	87	38	126	740	0.02	0.17	35	39	125	93	109	105	112	104	130.2	HORST SPLENDID	T
20	AJAX	*TY		NEO-120	MAN-O-MAN	MASCOL	2010	101	58	36	53	31	86	30	99	865	0.09	0.17	46	44	130	102	106	0	109	115	130.2	WILLEM SHOEVE RAJAX	T
24	SHOLTEN	TV*TL		NEA-887	SHOTTLE	OMAN	2006	170	369	56	259	44	97	48	98	806	0.04	0.17	39	42	127	103	105	137	99	111	130.1	PINE-TREE MARTHA SHOLTEN-ET	
25	KAI	TV*TL		NXA-627	REXONDI	OMAN	2006	101	316	106	171	64	97	91	103	1243	-0.25	0.12	30	54	128	85	107	123	111	98	130.1	ZDISLAVCE KAI	T
25	DAVIS	*TV*TL		NEA-912	ROUMARE	OMAN	2008	101	94	55	90	52	91	47	118	10	0.58	0.31	48	23	127	108	101	108	105	115	129.9	TIMMER DAVIS	T
25	SIDNEY			NEA-763	JARDIN	DUSTIN	2007	101	56	40	49	33	85	29	93	1462	-0.07	0.18	57	67	142	60	87	94	101	97	129.3	DE BIESHEUVEL SIDNEY	T
28	LURPH	*TV*TL		NXA-746	ENCINO	MURPHY	2007	701	54	31	50	28	85	24	96	638	0.46	0.11	70	31	129	100	91	104	131	107	129.3	BR VG LURPH-ET	T
29	YANK	TV*TL		NXA-816	BW MARSHALL	MANFRED	2004	101	3599	290	1919	200	99	254	100	1082	0.02	0.06	50	43	127	105	93	133	107	116	129.2	COYNE-FARMS MARSHAL YANK-ET	
30	KRAMER	TV*TL		NEA-847	OMAN	HERSHEL	2004	901	1199	80	925	67	99	71	105	1671	-0.31	-0.17	41	42	117	101	107	133	127	112	128.9	BOWAZ OMAN KRAMER 561-ET	
30	LOYDIE	TV*TL		NEO-028	OMAN	BW MARSHALL	2004	701	437	43	292	36	98	38	99	314	0.21	0.29	32	33	126	110	100	157	101	100	128.8	CO-OP OMAN LOYDIE-ET	
32	SHULAN	TV*TL		NEA-637	SHOTTLE	BESN	2006	202	981	169	414	119	99	138	96	303	0.40	0.17	48	23	122	101	104	145	110	107	128.2	SHULAN-ET	T
33	LABYRINT	TV*TLTY		NEA-795	ROUMARE	OMAN	2007	604	71	34	67	31	88	28	106	1131	-0.12	0.05	38	43	124	103	109	116	105	113	128.2	CHORUSIC LABYRINT	T
33	HILL	*TV*TLTY		NEO-027	SHOTTLE	BW MARSHALL	2005	701	225	38	204	32	96	34	107	1444	-0.29	-0.22	35	30	109	110	125	154	107	127	128.1	LOTTA-HILL SHOTTLE 41-ET	
35	LAURIN			NEA-739	JARDIN	LAUDAN	2007	401	78	30	52	26	89	26	97	931	-0.02	0.09	40	39	124	100	105	109	112	122	127.8	OSTRETIN LAURIN-ET	T
35	COUM CRAC	TV*TL		NEA-879	ROUMARE	TITANIC	2007	510	91	37	82	33	90	36	124	843	0.03	0.09	40	37	123	104	96	120	99	118	127.2	COUM CRAC	T
35	MAGIA			NEA-921	LAWNBOYPRED	OTTAWA	2008	401	99	31	79	25	91	26	109	1059	-0.09	0.11	38	46	126	83	97	136	99	102	127.1	OSTRETIN MAGIA ET P	T
38	HUNTER	*TV*TLTY		NEO-127	MAN-O-MAN	SHOTTLE	2010	101	143	41	137	37	94	39	102	500	-0.09	0.09	15	25	112	106	118	148	112	117	126.5	COCKEUTTER MOM HUNTER-ET	
39	LENON			NEA-783	RAMOS	OMAN	2007	401	135	48	105	39	93	45	144	-317	0.40	0.27	18	8	111	106	119	127	97	117	126.4	OSTRETIN LENON-ET	T
40	SEAN			NEO-051	BOLTON	MASCOL	2009	101	54	40	48	33	85	38	108	963	-0.06	0.07	37	39	122	60	104	129	108	101	126.3	DELTA SEAN	T
41	MOHYKAN	TV*TL		NEA-826	MASCOL	BESN	2008	201	90	40	64	35	89	37	129	1046	-0.20	-0.03	27	34	114	79	117	134	113	89	125.7	ZELV MOHYKAN	T
42	JERUDO	TV*TLTY		RED-446	JEROM	RUDOLPH	2003	401	1418	158	574	100	99	135	113	-66	0.34	0.25	26	16	116	104	125	125	107				

50	BLITZ	NEA-969	PARAMOUNT	OMAN	2008	101	58	39	52	35	86	32	128	1341	-0.31	0.06	29	52	125	103	80	132	104	98	124.5	SKALSUMER BLITZ	T
51	EIGHT	NEA-864	O MAN	MITOTO	2004	906	1670	105	1217	75	99	89	104	425	0.16	0.20	33	30	122	115	124	133	84	96	124.4	CROCKETT-ACRES EIGHT-ET	T
52	VICTORY	NEO-090	DIAMOND	SHOTTLE	2009	101	45	33	38	30	82	29	93	414	0.36	0.24	50	33	129	66	107	0	107	92	124.0	EASTLAND VICTORY	T
52	NALINO	NEO-003	ALINO	OMAN	2009	101	58	47	51	39	86	38	127	450	0.13	0.10	31	23	115	72	108	132	92	116	123.8	HOLE NALINO	T
54	ECUADOR	NEO-084	ROUMARE	SHOTTLE	2009	604	41	30	36	25	81	26	100	1323	-0.17	-0.02	41	44	122	83	96	139	116	117	123.5	ECUADOR	T
54	ASTRO	NXA-821	GOLDWYN	OMAN	2008	101	82	44	67	39	89	34	112	451	0.31	0.13	48	26	122	87	109	103	98	109	123.4	DELTA ASTRO	T
56	JOTAN	RED-550	JORDAN-RED	DURHAM	2004	510	355	37	124	23	97	29	87	386	0.40	0.31	14	8	112	122	107	139	115	128	123.3	JOTAN-ET	T
57	FROSTY	NXA-567	BW/MARSHALL	SAND	2001	906	2123	175	1219	131	99	146	122	1013	0.08	-0.03	52	32	120	112	107	108	107	98	123.3	DIAMOND-OAK FROSTY-ET	T
58	ELOTIN	NXA-950	PLANET	ROUMARE	2009	604	86	38	66	29	90	35	105	1786	-0.42	-0.03	34	59	127	110	98	144	96	112	123.2	ELOTIN	T
59	PRINCE	NEA-854	BRITT	MITOTO	2003	401	651	56	515	39	98	53	117	275	0.10	0.05	21	14	108	120	107	145	125	106	123.1	NEW FARM BRITT PRINCE	T
60	ROLINK	NEA-867	ROUMARE	RIVERLAND	2007	201	57	38	57	37	85	31	115	327	0.18	0.10	30	19	114	102	114	102	111	121	123.1	ROLINK-ET	T
60	BANDARAS	NEO-191	FREDDIE	SHOTTLE	2010	906	63	30	51	23	87	26	98	1176	-0.03	-0.10	49	32	117	92	114	0	119	110	123.1	WA-DEL BANDARAS-ET	T
62	BETTER	NXA-648	BERTIL	OMAN	2008	101	74	40	64	31	88	32	120	611	0.28	0.23	52	40	132	102	86	96	99	92	122.9	SOUTHLAND BETTER	T
63	AMUND	NXA-828	BILLION	OMAN	2008	101	64	41	56	36	87	31	124	892	-0.01	0.00	39	31	117	102	107	134	97	100	122.8	SKALSUMERAMUND	T
63	MINERAL	NEA-944	OMAN	SHOTTLE	2008	170	114	32	82	24	92	29	127	30	0.38	0.11	33	9	111	102	117	135	90	116	122.6	REFINED MINERAL	T
65	PREDESTINE	NEA-987	JETSTREAM	TOYSTORY	2008	101	503	137	326	100	98	115	81	1828	-0.51	-0.15	27	49	117	93	101	156	104	114	122.6	CLAYTOP JS PREDESTINE-ET	T
66	MONTY	NXA-896	ALTABAXTER	BOLTON	2009	101	87	54	74	45	90	49	90	65	0.47	0.07	42	7	111	95	106	128	123	126	122.6	SCHILLDALE BAXTER MONTY	T
67	EMPIRE	NEO-119	MAN-O-MAN	SHOTTLE	2010	101	53	40	46	34	85	34	115	373	0.29	0.22	42	30	124	104	87	0	111	108	122.6	BUTENEIND EMPIRE	T
68	TEMPO	NXA-774	GOLDWYN	OMAN	2007	101	86	54	73	45	90	40	113	-112	0.39	0.20	27	10	112	111	114	111	104	126	122.5	VENERIET 252 TEMPO	T
68	HEATH	NEO-107	DIAMOND	JORDAN	2010	101	68	46	62	44	88	41	97	1032	-0.12	0.11	34	45	125	89	93	149	114	105	122.4	ELAGAASTER HEATH	T
70	YANO	NXA-941	PLANET	BRET	2009	701	244	35	198	30	96	34	114	323	-0.05	0.07	10	16	106	108	123	152	100	113	122.1	CO-OP PLANET YANO-ET	T
71	O-ALEXMAN	NEO-085	ALEXANDER	OMAN	2010	101	129	38	87	28	93	33	104	864	0.16	-0.03	54	28	119	72	108	144	118	101	122.0	ZDISLAVICE O-ALEXMAN	T
72	OGALALA	NXA-920	PING	MERWE	2010	201	89	48	76	41	90	38	140	-208	0.50	0.09	31	106	116	116	103	137	115	112	121.8	ZELIV OGALALA	T
74	MONTER	NXA-860	ALTABAXTER	BOLIVER	2008	701	61	41	53	36	86	35	84	501	0.45	0.06	62	22	122	96	102	114	114	105	121.5	GENOS MONTER-ET	T
74	POLKA	NEA-733	JARDIN	WONDERBOY	2007	101	65	42	58	35	87	31	91	111	0.36	0.36	35	31	128	88	87	97	114	104	121.3	DELTA POLKA	T
75	OBAMA	NEO-087	JEEVES	GOLDWYN	2010	101	70	47	62	42	88	41	122	4	0.11	0.10	10	8	104	90	133	0	112	124	121.2	DOBROVIN OBAMA-ET	T
76	SUNSET	NEO-158	DIAMOND	GOLDWYN	2010	101	76	46	65	42	89	36	103	625	0.01	0.04	29	25	114	100	126	0	98	120	121.2	CAPS SUNSET	T
76	AMERY	NEO-193	MILLION	JET STREAM	2010	906	64	32	53	25	87	27	116	590	0.22	-0.06	46	16	111	107	100	0	119	132	121.2	BROEKS AMERY-ET	T
78	NELSON	NEO-057	SHOTTLE	ROUMARE	2009	803	186	49	164	42	95	43	113	96	0.25	0.02	26	5	105	94	108	148	121	112	121.1	ZERAS NELSON-ET	T
78	NONSTOP	NEO-078	JEEVES	LAUDAN	2009	701	160	34	123	27	94	30	112	333	0.27	0.06	34	12	111	117	112	152	128	110	121.1	ALEX NONSTOP	T
80	STYLIST	NEA-641	STEVEN	GIBBON	2002	904	884	94	548	65	99	78	101	351	0.12	0.34	26	38	128	110	85	121	102	93	121.0	STYLIST-ET	T
80	JUNCTION	NEA-807	OMAN	CONVINCER	2004	170	570	67	387	49	98	57	97	156	0.38	0.21	39	21	120	104	109	134	95	98	121.0	WA-DEL JUNCTION-ET	T
82	HADRAN	NEA-858	SHOTTLE	CHAMPION	2007	510	71	32	64	28	88	29	115	1503	-0.33	-0.16	33	38	114	83	94	134	110	114	120.9	COOKECUTTER SH HADRAN-ET	T
83	NORTHON	NEA-955	BOLTON	SHOTTLE	2009	401	93	30	83	26	90	27	110	1263	-0.10	-0.15	46	31	114	90	86	142	104	124	120.7	NORTHON-ET	T
84	OSAGE	NEO-114	DOTSON	LAMUNIT	2010	201	63	34	56	31	87	34	91	1324	-0.35	-0.03	24	43	117	106	99	0	130	110	120.6	CRF OSAGE	T
85	NOAH	NXA-874	MAC	OMAN	2009	803	221	55	188	44	96	47	87	419	0.03	0.03	22	17	109	94	136	143	98	106	120.5	NOAH	T
85	SPANKY	NEA-965	STYLIST	ALVES	2008	510	96	31	83	26	91	29	108	730	-0.28	0.26	7	46	123	109	90	130	96	96	120.1	SPANKY	T
87	ALTAIOTA	NEA-986	O MAN	BARBEE-M JURRI	2005	910	633	65	470	47	98	62	97	463	0.10	0.07	29	22	114	107	107	146	104	103	120.1	REGANCREST ALTAIOTA-ET	T
87	GLENROCK	NXA-868	MRBURNS	OMAN	2008	906	79	34	74	29	89	29	116	232	-0.11	0.13	1	18	106	102	125	122	122	95	120.0	SCHILLVIEW GLENROCK-ET	T
89	DAUDEN	NXA-892	AUDEN	TEAMSTER	2008	701	422	40	346	33	98	34	119	850	-0.29	-0.08	11	23	104	112	106	151	112	116	119.9	DAUDEN ISY	T
90	NIAGARA	NEA-998	SHOTTLE	GOLDWYN	2009	803	161	43	139	37	94	39	117	93	0.02	-0.06	6	95	89	114	145	126	136	119.8	NIAGARA	T	
91	WIZZARD	NEA-623	WEBSTER	CASH	2000	803	3547	212	1715	148	99	180	84	416	0.51	0.02	63	16	118	120	112	126	97	108	119.7	WIZZARD-ET	T
92	BENEDICT	NGA-649	RICKY	OMAN	2008	101	77	45	66	40	89	40	110	-2	0.53	0.22	44	16	120	114	104	118	87	109	119.7	DELTA BENEDICT	T
93	CISCO	NEO-041	JEEVES	GOLDWYN	2009	101	99	51	89	45	91	41	117	533	-0.18	-0.03	8	16	102	109	129	139	103	113	119.7	MELARRY JEEVES FRANCISCO-ET	T
93	JULIAN	NEA-537	O MAN	MONTU	2005	604	200	70	85	45	95	56	117	446	0.15	0.07	33	21	114	110	107	126	96	106	119.3	HOLE JULIAN	T
95	IMAN	NEA-356	O MAN	LANTZ	2004	401	444	74	211	50	98	64	104	772	-0.10	0.01	26	28	113	106	119	129	104	94	119.2	EM-JO IMAN	T
96	JARRET	NEA-839	JARDIN	LAMBADA	2007	202	81	50	63	41	89	41	77	210													

TOP jalovic dle SIH-J - datum publikace 23.7.2015

Poř.	Ušní číslo	Sel. index	DSI-MLK	DSI-KON	DSI-VEM	Otec	Jméno otce	Matka	Věk jalovice	Chovatel	Stáj
1	401092921	145.9	141	114	108	NEA-909	YOURI	314454921	07/11	ZAS BECVARY A.S.	BECVARY VKK
2	621007931	144.0	130	124	126	NXB-035	BOOKEM	485877931	02/15	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
3	286236971	140.7	141	105	103	NXA-746	LURPH	197554971	12/12	LUHA,ZEMEDELSKA A.S.	JINDRICHOV K 2
4	621035931	140.5	135	113	106	NEA-844	MASSEY	370610931	01/09	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
5	579264931	139.9	133	122	115	NXB-035	BOOKEM	370624931	05/03	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
6	261905971	139.7	133	128	94	NEO-110	BRIGADE	238030971	19/04	ZD HNOJICE	HNOJICE VKK
7	559700961	139.5	132	127	102	NXA-930	EMERALD	363832961	21/28	ZD „VYSOCINA“ ZELIV	ZELIV-H
8	213651972	139.4	133	121	109	NXA-746	LURPH	160322972	19/19	ZEM.AKC.SPOL.NIVNICE	NIVNICE
9	529925961	139.2	145	90	86	NEA-763	SIDNEY	406301961	16/27	AGRO POSAZAVI, A.S.	VADIN
9	553345961	139.2	122	136	133	NEO-239	NUMERO UNO	371273961	19/28	AGRO-MERIN,A.S.	VKK CERNA
11	372745921	139.1	149	101	82	NEA-763	SIDNEY	222124921	13/14	ZAS BECVARY A.S.	BECVARY VKK
11	372746921	139.1	149	101	82	NEA-763	SIDNEY	222124921	13/14	ZAS BECVARY A.S.	BECVARY VKK
11	400225921	139.1	138	105	99	NEA-909	YOURI	226588921	07/09	PIAS SUCHDOL, A.S.	DOBREN VKK
14	228279972	138.7	134	122	106	NEA-909	YOURI	189899972	08/16	ZEM.AKC.SPOL.NIVNICE	NIVNICE
15	552141961	138.3	132	109	120	NEA-844	MASSEY	326599961	20/24	DOBROSEV, A.S.	DOBROBIN VKK-K2
16	284651971	138.0	138	118	90	NEA-909	YOURI	259453971	06/11	LIBINSKA AGRO S.R.O.	SUMVALD
17	275075981	137.9	134	124	93	NXA-746	LURPH	171275981	16/04	CETA S.R.O.	KOBERICE 202 K3
17	542181961	137.9	134	114	109	NEA-866	MONACO	455428961	23/18	ZD BRTNICE	UHRNOVICE VKK
19	234747972	137.8	137	111	105	NEA-782	LOSTEDEN	190175972	06/10	AGD MORKOVICE,DRUZS.	POCENICE VKK
19	579142931	137.8	128	119	117	NEA-844	MASSEY	486253931	09/16	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
21	284614971	137.7	138	109	104	NEA-909	YOURI	257560971	07/00	LIBINSKA AGRO S.R.O.	SUMVALD
21	344883921	137.7	132	126	98	NXB-024	ALTIMA	269044921	21/12	AGROBOS,SPOL.S R.O.	SLATINA
21	579730961	137.7	138	105	110	NEA-866	MONACO	450765961	08/09	AGRO ZABLATAI,A.S.	ZABLATI
24	275690971	137.6	137	115	98	NXA-930	EMERALD	183033971	16/16	MESPOL MEDLOV, A.S.	MEDLOV VKK
24	579160931	137.6	129	117	116	NEA-844	MASSEY	486053931	08/25	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
26	300194981	137.2	136	106	92	NEA-909	YOURI	229851981	01/10	AGROSUMAK A.S.	SUCHDOL VKK
26	486302931	137.2	133	106	105	NEA-526	ROUMARE	313287931	26/12	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
28	324842953	136.9	139	98	97	NEA-645	KASCOL	260535953	09/01	ZS OSTRETIN A.S.	OSTRETIN-NK
29	239023962	136.8	134	111	103	NEA-909	YOURI	202330962	01/20	ZEMEDELSKA A.S.	CEJKOVICE
29	239024962	136.8	134	111	103	NEA-909	YOURI	202330962	01/20	ZEMEDELSKA A.S.	CEJKOVICE
31	405995921	136.7	132	117	105	NEA-909	YOURI	283876921	03/19	ZD DLOUHA LHOTA	DLOUHA LHOTA VKK
31	579403931	136.7	138	97	102	NXB-035	BOOKEM	339838931	06/06	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
33	579010931	136.5	128	107	119	NEA-844	MASSEY	339931931	16/04	AGRODRUZSTVO ZAHORI	TRESEN
34	293509971	136.2	140	103	100	NEA-909	YOURI	240019971	06/27	MESPOL MEDLOV, A.S.	MEDLOV VKK
34	347973921	136.2	123	119	126	NEO-220	MASCALESE	369412931	22/16	I.ZAS CHORUSICE	CHORUSICE
34	394552921	136.2	131	108	112	NEO-277	GRAFEETI	278581921	07/14	ZD KRASNA HORA A.S.	PETROVICE
34	579288931	136.2	122	119	127	NEO-292	DORCY	412029931	15/22	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
38	278939981	136.1	135	111	100	NEA-909	YOURI	258669981	06/17	AGROSUMAK A.S.	SUCHDOL VKK
38	282075981	136.1	138	107	94	NEA-909	YOURI	245020981	08/12	HESAKO ZEM.VYR.S.R.O	VELKE HERALTICE NK
38	616454961	136.1	125	136	111	NXA-930	EMERALD	485027961	02/06	AGRO POSAZAVI, A.S.	VADIN
41	284756971	136.0	136	113	93	NEA-909	YOURI	210396971	04/03	LIBINSKA AGRO S.R.O.	SUMVALD
42	221634972	135.9	133	115	88	NEA-907	DALIO	190303972	13/13	AGD MORKOVICE,DRUZS.	NITKOVICE
43	324899953	135.8	139	98	92	NEA-866	MONACO	171583953	06/08	ZS OSTRETIN A.S.	OSTRETIN-NK
44	238127972	135.7	128	124	103	NEO-336	ABC	169511972	04/10	KELECSKO A.S.	KELC
44	270334981	135.7	133	105	94	NEO-117	E.T.SHOTTLE	152694981	17/21	TOZOS SPOL S.R.O.	TOSANOVICE VKK
44	274243981	135.7	133	103	107	NEO-226	LEXOR	204952981	08/08	NETIS A.S.	JABLUNKOV VKK
44	299729981	135.7	133	105	94	NEO-117	E.T.SHOTTLE	152694981	05/21	TOZOS SPOL S.R.O.	TOSANOVICE VKK
44	608970961	135.7	132	104	107	NXB-035	BOOKEM	401071961	01/08	ZD ROSTYN V HODICICH	VKK RUZENA
49	283190981	135.6	130	123	100	NXA-746	LURPH	183747981	12/22	TOZOS SPOL S.R.O.	TOSANOVICE VKK
49	404478921	135.6	130	115	110	NXA-816	YANK	304802921	05/08	ZS SLOVEC A.S.	SLOVEC
51	238964962	135.5	143	102	84	NEA-909	YOURI	192998962	04/29	ZEMEDELSKA A.S.	CEJKOVICE
52	228321972	135.4	124	123	115	NEO-220	MASCALESE	213295972	07/11	ZEM.AKC.SPOL.NIVNICE	NIVNICE
53	406518932	135.3	132	108	106	NEA-844	MASSEY	323944932	19/13	KLADRUBSKA A.S.	SKOMELNO
53	564008931	135.3	130	133	99	NXA-930	EMERALD	481732931	16/29	ZD STARE HOBZI	VNOROVICE VKK
53	579277931	135.3	123	113	127	NXB-056	WATSON	411765931	16/19	AGRODRUZSTVO ZAHORI	OSLOV NK
56	424056932	135.1	139	87	85	NEA-844	MASSEY	236250932	15/28	KLADRUBSKA A.S.	SKOMELNO
57	275550971	135.0	130	133	87	NEO-110	BIGADE	242031971	17/04	ZD HNOJICE	HNOJICE VKK
57	281320971	135.0	143	78	93	NEO-001	NOMARE	229626971	06/23	AGRAS ZELATOVICE,A.S	ZELATOVICE VKK 1
57	296515971	135.0	131	129	96	NXA-746	LURPH	239693971	02/05	AGRA VELKY TYNEC,A.S	KRCMAN VKK
57	534591931	135.0	131	115	100	NEO-056	OMANOMAN	447030931	24/11	ZD „PODKLETAN“KREMZE	KRASETIN
61	163407942	134.9	136	109	93	NEA-645	KASCOL	150644942	19/02	AGRO HOSTKA A.S.	MALESOV
61	536710961	134.9	131	110	102	NEA-844	MASSEY	464594961	24/18	ZD DUŠEJOV,DRUZSTVO	DUŠEJOV VKK
63	262498971	134.8	133	124	87	NXA-746	LURPH	146258971	18/18	ZD SENICE NA HANE	LOUCANY VKK
63	284768971	134.8	137	117	83	NEA-909	YOURI	257610971	03/19	LIBINSKA AGRO S.R.O.	SUMVALD
63	388072921	134.8	133	95	106	NEO-336	ABC	297752921	01/08	MIKOVA JANA ING.	KOURIM
66	274160971	134.7	137	114	81	NXA-627	KAI	241573971	19/21	LIBINSKA AGRO S.R.O.	SUMVALD
66	292474981	134.7	132	106	109	NEO-336	ABC	196805981	00/16	ZDV NOSOVICE	NIZNI LHOTY VKK
68	397352921	134.6	133	98	105	NXA-931	SUDAN	146318921	09/27	ZV HERMANSKY S.R.O.	SEMČICE
68	404856921	134.6	129	112	115	NEA-844	MASSEY	324185921	07/23	ZP KEBLOV, A.S.	MNICHOVICE
70	272468971	134.5	138	103	95	NEA-763	SIDNEY	243878971	14/02	SABAS S.R.O.JAVORNIK	BILY POTOK NS
70	363259921	134.5	124	110	124	NXA-816	YANK	291309921	26/08	PESTITEL STRATOV A.S	MILOVICE
72	228193972	134.4	133	107	102	NEA-739	LAURIN	148471972	10/19	ZEM.AKC.SPOL.NIVNICE	NIVNICE
73	228372972	134.3	122	123	122	NEO-220	MASCALESE	213382972	06/03	ZEM.AKC.SPOL.NIVNICE	NIVNICE
74	372680921	134.2	131	108	98	NEA-763	SIDNEY	208600921	16/06	ZAS BECVARY A.S.	BECVARY VKK
74	410356932	134.2	133	106	105	NEA-739	LAURIN	300916932	07/30	MALY BOR AGROSPOL.AS	MALY BOR
76	284506971	134.1	136	116	89	NEA-909	YOURI	251883971	08/22	LIBINSKA AGRO S.R.O.	SUMVALD
76	382377921	134.1	131	118	104	NXA-930	EMERALD	301504921	14/18	AGROBOS,SPOL.S R.O.	SLATINA
76	407609921	134.1	132	106	108	NXB-035	BOOKEM	223810921	02/10	ZAS BREZNO	ZIDNEVES I
79	275966981	134.0	137	105	92	NEA-763	SIDNEY	225145981	17/06	DV POLANKA NAD ODROU	POLANKA K3
79	284386971	134.0	133	120	95	NXA-627	KAI	241723971	11/01	LIBINSKA AGRO S.R.O.	SUMVALD

Top býků s vysokou opakovatelností - datum publikace 23.7.2015

POŘADÍ	JMÉNO	LIN-REG	OTEC-JMÉNO	OM-JMÉNO	NAROZ.	ROK	SPOL.	SPOLEH.	SPOL.	PRODUKCE	EXTERIÉR	RPH-SB	PH-MLÉKO	PH-%TUK	PH-%BÍLKOVIN	TUK-KG	BÍLKOVIN-KG	PH	DSI-MLÉKO	RPH-VL	RPH-PL	RPH-DLOU-	DSI	KONČETINY	DSI	VEŠMENO	DSI	TEST
1	OMAN	NEA 113	MANFRED	ELTON	1998	901	99	99	99	99	99	119	964	0.11	0.16	53	47	132	116	118	121	100	100	100	100	136.5		
2	MASSEY	NEA 844	MASCOL	BRET	2007	701	98	96	96	96	96	121	731	0.15	0.15	46	36	126	108	108	132	105	105	117	133.1			
3	OMANOMAN	NEO 056	MAN-O-MAN	SHOTTLE	2010	803	99	98	98	98	98	100	731	0.24	0.06	54	30	123	98	105	158	110	116	116	133.1			
4	DIAMOND	NEA 322	BESN	WILLIS	2004	101	98	95	98	95	98	98	145	0.50	0.25	48	23	125	89	105	146	111	109	109	131.7			
5	END-STORY	NEO 044	OMAN	BESN	2005	803	99	97	97	97	97	97	1043	-0.12	0.00	34	36	118	98	126	155	113	103	103	131.6			
6	JAKE	NEA 815	OMAN	BW MARSHALL	2004	901	99	96	108	96	96	108	807	0.19	0.10	54	36	126	108	115	126	98	107	107	130.6			
7	YANK	NXA 816	BW MARSHALL	MANFRED	2004	101	99	99	100	99	99	100	1082	0.02	0.06	50	43	127	105	93	133	107	116	116	129.2			
8	KRAMER	NEA 847	OMAN	HERSHEL	2004	901	99	98	105	98	98	105	1671	-0.31	-0.17	41	42	117	101	107	133	127	112	128.9				
9	SHULAN	NEA 637	SHOTTLE	BESN	2006	202	99	95	96	95	95	96	303	0.40	0.17	48	23	122	101	104	145	110	107	107	128.2			
10	MASCOL	NEA 392	MITO	RUDOLPH	2000	904	98	97	109	97	97	109	467	0.23	0.21	41	33	125	110	119	119	98	92	127.5				
11	ROUMARE	NEA 526	BESN	GIBBON	2000	604	97	96	122	97	96	122	272	0.11	0.22	22	26	118	110	103	115	110	121	126.7				
12	MARCOS	NEO 010	MURPHY	BW MARSHALL	2005	903	98	95	110	95	95	110	567	0.02	0.11	27	28	117	111	110	155	105	100	126.2				
13	JERUDO	RED 446	JEROM	RUDOLPH	2003	401	99	96	113	96	96	113	66	0.34	0.25	26	16	116	104	125	125	107	98	125.3				
14	INOLA	NEA 352	OMAN	TRENT	2004	701	99	99	102	99	99	102	707	0.08	0.14	39	36	124	92	114	117	114	84	125.2				
15	SUPER	NXA 831	BOLIVER	OMAN	2004	701	99	97	113	97	97	113	1328	-0.61	-0.09	-2	38	107	118	109	156	114	123	124.3				
16	MANIFOLD	NEA 960	OMAN	BW MARSHALL	2004	906	99	98	97	98	97	97	879	0.03	0.03	42	33	120	121	116	153	88	103	124.8				
17	DOTSON	NEA 837	OMAN	DURHAM	2004	901	99	97	89	97	97	89	1524	-0.33	-0.07	34	46	120	113	110	127	124	92	124.4				
18	EIGHT	NEA 864	OMAN	MITO	2004	906	99	98	104	99	98	104	425	0.16	0.20	33	30	122	115	124	133	84	96	124.4				
19	ASTRE MAN	NEA 994	OMAN	MORTY	2005	903	99	97	100	97	97	100	1054	0.01	0.01	47	37	122	120	106	144	101	93	124.3				
20	ORION	NXA 360	HUNTER	LEADMAN	1995	701	99	96	100	99	96	100	215	0.53	0.20	55	22	124	98	105	104	104	109	124.1				
21	ZELATI	NXA 143	ZEBO	PRELUDE	1996	701	99	98	120	99	98	120	99	0.88	0.12	78	12	124	96	94	112	114	91	124.1				
22	FROSTY	NXA 567	BW MARSHALL	SAND	2001	906	99	98	122	99	98	122	1013	0.08	-0.03	52	32	120	112	107	108	107	98	123.3				
23	ALFONS	NXA 701	SINATRA	BRET	2003	101	99	99	117	99	99	117	910	0.35	0.04	73	35	129	121	89	131	95	94	123.3				
24	PRINCE	NEA 854	BRITT	MITO	2003	401	98	96	111	96	96	111	275	0.10	0.05	21	14	108	120	107	145	125	106	123.1				
25	LUCKY STAR	NEA 408	ESTIMATE	RUDOLPH	2000	906	98	96	91	96	96	91	328	0.67	0.22	38	4	114	99	116	114	107	123	121.9				
26	LYNCH	NXA 018	MERRILL	TARGET	1994	701	99	99	107	99	99	107	44	0.41	0.18	36	15	116	112	123	105	108	98	121.6				
27	SPENCER	RED 495	LIGHTNING	SPECTRUMPIEDUNW	2002	101	99	95	111	99	95	111	-481	0.27	0.45	0	14	115	100	118	111	115	92	121.4				
28	STYLIST	NEA 641	STEVEN	GIBBON	2002	904	99	97	101	99	97	101	351	0.12	0.34	26	38	128	100	85	121	102	98	121.0				
29	JUNCTION	NEA 807	OMAN	CONVINCER	2004	170	98	95	97	98	95	97	156	0.38	0.21	39	21	120	104	109	134	95	98	121.0				
30	ALTON	NXA 507	ADDISON	MANFRED	2000	170	99	98	104	99	98	104	1314	-0.16	-0.04	42	42	121	107	100	118	94	109	120.8				
31	ALTAIOTA	NEA 986	OMAN	BARBEE-M JUROR I	2005	910	98	96	97	98	96	97	463	0.10	0.07	29	22	114	107	107	146	104	103	120.1				
32	ARDEN	NXA 657	MR SAM	MITO	2005	803	99	95	108	96	95	108	460	0.20	0.02	38	18	113	115	89	144	111	113	119.8				
33	WIZZARD	NXA 623	WEBSTER	CASH	2000	803	99	99	84	99	99	84	416	0.51	0.02	63	16	118	120	112	126	97	108	119.7				
34	IMALOT	NEA 439	OMAN	MITO	2004	401	99	97	94	97	97	94	978	-0.31	0.00	14	34	112	110	104	145	116	98	119.1				
35	DANE	NX 776	ZEBO	MASCOT	1996	901	99	97	125	99	97	125	870	0.07	-0.06	45	25	115	108	88	100	123	108	118.9				
36	MANGO	NEA 374	AARON	PRESCOTT	2000	170	99	96	112	99	96	112	254	-0.16	0.23	-2	26	112	110	106	126	113	98	118.9				
37	WONDERBOY	NXA 123	LORD LILY	CELSIUS	1997	101	99	96	112	99	96	112	359	0.51	0.16	60	25	126	109	104	103	89	86	118.9				
38	IMPULS	NEA 973	OMAN	JESTHER	2005	101	99	97	100	99	97	100	425	-0.11	0.19	9	30	115	107	101	154	97	95	118.3				
39	SHARKY	NXA 481	BRETT	EMERY	2000	701	99	99	96	99	99	96	1023	-0.11	0.01	35	37	119	115	99	108	110	103	118.2				
40	RAMOS	NEA 026	RUDOLPH	AMBITION	1997	101	99	99	132	99	99	132	128	0.10	0.05	15	8	104	87	117	120	108	109	117.9				
41	RADON	NEA 905	RAMOS	MANFRED	2004	904	99	97	107	99	97	107	110	0.14	0.19	17	18	113	121	105	132	108	95	117.8				
42	KIAN	RED 486	ANDRIES	SUNNY BOY	1997	101	99	97	95	97	97	95	-572	0.85	0.47	39	12	125	115	98	110	94	89	117.5				
43	GHANT	NEA 371	MERCHANT	ADDISON	2004	101	99	99	98	99	99	98	868	-0.34	0.03	6	32	110	99	97	139	111	113	117.4				
44	JARDIN	NEA 509	BESN	TONIC	2001	401	99	96	85	99	96	85	495	0.01	0.27	23	38	125	114	92	102	99	106	116.9				
45	BURT	NEA 375	AARON	PRESCOTT	2000	170	99	99	108	99	99	108	-382	0.60	0.36	30	12	119	106	62	110	128	109	116.6				
46	PABST	NX 925	MARTY	ESQUIMAU	1999	604	99	96	117	99	96	117	616	-0.02	0.06	26	26	114	122	103	92	103	113	116.5				
47	JOINT	NEA 548	SHOTTLE	BESN	2005	701	98	95	107	98	95	107	487	-0.10	0.01	13	18	106	107	102	134	116	113	116.4				
48	PLANET	NXA 686	TABOO	AMEL	2003	901	99	98	92	99	98	92	1237	-0.25	-0.06	30	37	115	113	117	139	72	109	116.4				
49	SHOWBOY	NEA 594	SHOTTLE	FORD	2005	201	99	96	122	99	96	122	183	0.00	-0.03	9	4	98	115	111	147	104	127	116.1				
50	SWITCH	NXA 636	SABRE	RONALD	2002	101	99	95	118	99	95	118	408	0.19	0.07	35	20	114	109	105	101	105	100	116.1				
51	BOJANGLES	NXA 660	MANAT	RUDOLPH	2001	101	99	96	120	99	96	120	443	0.22	0.02	39	17	113	116	114	99	98	103	116.1				
52	OMEGA	NEA 436	OMAN	BW MARSHALL	2004	604	99	97	115	99	97	115	-53	0.14	0.17	10	11	107	108	123	135	91	97	115.7				
53	ALTASPARTA	NXA 579	BW MARSHALL	CONVINCER	2001	910	99	97	78	99	97	78	579	-0.03	-0.06	23	15	105	104	127	108	121	114	115.5				
54	SAILOR	NEB 901	MATHIE	ROTATE	1994	901	98	96	110	98	96	110	1053	-0.23	-0.15	25	24	106	65	109	114	119	105	115.3				
55	GARTON	NXA 179	MARSHALL	PATRON	2002	401	99	97	108	99	97	108	215	0.08	0.15	17	19	112	77	113	106	92	114	115.3				
56	JEEVES	NEA 740	OUTSIDE	DUSTER	2003	170	98	96	101	98	96	101	462	-0.03	-0.12	18	7	99	86	127	138	106	117	115.0				
57	JAMMER	NXA 458	EARL	ZEBO	2000	170	99	99	97	99	99	97	333	0.25	-0.02	37	10	108	113	110	119	105	117	114.9				
58	LOTTO	NXA 595	LYNCH	TERRY	2001	701	98	95	112	98	95	112	557	0.04	-0.06	29	14	106	107	120	131	98	97	114.5				
59	ARBOR	NEA 778	SHOTTLE	BW MARSHALL	2006	906	98	95	116	99	95	116	1054	-0.08	-0.26	39	15	103	117	103	140	105	115	114.4				
60	SERMIONE	NXA 038	LADIN	LUKAS	2001																							

Jak jsme se připravili

na nízké ceny mléka, které jsme očekávali dva roky?

Dr. Milos Haas MSC - Haas Nutrition, Kanada

Zamyšlení soukromého, nezávislého poradce nad přípravami farem k očekávané mléčné krizi

Variabilita výkupní ceny mléka se stává předvídatelnou – co se týká opakovatelnosti i rozsahu poklesu. Do určité míry je to jev naprosto obvyklý a přirozený. Trh vyrovnává přebytky produkce nebo disbalance mezi nabídkou a poptávkou nějaké komodity kolísáním její ceny. Období zvýšené poptávky a tím i zvýšené ceny se střídají s obdobími, kdy je trh přesycen a cena komodity klesá. Je to jev pozorovatelný ve všech odvětvích, který je neviditelnou rukou trhu regulován.

V současném období trh reaguje na zvýšené zásoby mléka a mléčných produktů snížením poptávky v určitých částech světa a mimo jiné i v oblasti EU. Tyto cykly se opakují a určitě se opakovat budou. Otázkou je, zda ekonomové a manažeři dojných stád, jsou na tyto výkyvy psychicky a odborně připraveni. Jakým způsobem se jsou na tyto výkyvy schopni připravovat a jak při výkyvech cen mění způsoby vedení farem.

V roce 2013 jsem rozebíral potenciální dopady uvolnění mléčných kvót v Evropě na trh s mlékem. Farmy v Evropě samozřejmě

přežijí a nebude to jen díky dotacím, které dostávají. Nebudu se ani zaobírat polemikou, zda dotace jsou správné či nikoli. Každý trh, každá země i oblast v dané zemi má svá specifika, své přednosti i negativa. Je na zvážení každého subjektu, který chce ve výrobě mléka podnikat, aby tyto příležitosti i negativa zvážil a svobodně se rozhodl, jak s riziky pracovat a jak svoje podnikání řídit.

Mzdové náklady nebo náklady na pronájem půdy se mezi zeměmi či dokonce kontinenty diametrálně liší. Podle jedné ekonomické studie se pohybují náklady na výrobu 100 kg mléka od 100 do 3125 Kč. Samozřejmě to neznamená, že by země s výrobní cenou 100 Kč na tom byly automaticky lépe než země s vysokými náklady na produkci.

V každé zemi se najdou chovatelé, kteří budou s výkupní cenou nebo výší nákladů na produkci nespokojeni a budou tvrdit, že stát nevytváří dobré podmínky nebo nehájí jejich zájmy. Navzdory tomu všude ve světě můžeme vyzpozorovat obdobný proces – úspěšní se stávají ještě lepšími a špatní stále horšími. V rámci každého systému existují

chovy, kteří dokáží nejen úspěšně přežít obtížná období s nízkou výkupní cenou mléka, ale dlouhodobě profitují z produkce mléka. Rozdíl v ekonomice farem mezi nejlepšími 15% a nejhoršími 15% se každým rokem prohlubuje ať už v rámci EU nebo i v rámci jednotlivých členských zemí. Jakmile skončí období nízkých výkupních cen, jsou na tom lepší farmy ještě lépe než před krizí a horší farmy naopak více prohloubily svou ztrátu.

Je například zajímavé i to, že navzdory tomu, že počasí považujeme za velmi významný faktor ovlivňující ekonomiku živočišné výroby, existuje obrovský rozdíl mezi podniky, které jsou počasím shodně ovlivněny. Někdo potřebuje na výrobu kvalitní senáže 5 dní, někomu nestačí ani 3 týdny. Problém tak není primárně v počasí, ale ve způsobu myšlení a organizace práce.

V rámci mléčných farem existují obrovské rozdíly v kvalitě managementu a jejich způsobu řešení ekonomiky chovu, organizování fungování chovu, rozhodování o investičních prioritách a v řízení lidských zdrojů. Extrémně důležitá je systematická práce v každé z těchto oblastí. Kdo neprokáže odhodlání zlepšovat se v těchto oblastech měsíc po měsíci a rok za rokem, vypadne z top skupiny ekonomicky

EDF European Dairy Farmers

Je sdružení progresivních evropských chovatelů dojeného skotu, jehož hlavní náplní je poskytnout finanční analýzu a rozbor nákladovosti výroby mléka v jednotlivých zemích.

EDF má vypracovanou velice podrobnou metodiku pro hodnocení jednotlivých nákladových položek. I my už máme první podniky zapojené do těchto statistik a máme díky tomu přístup k hodnocení nákladovosti mezi zeměmi. Hledáme agilní chovatele, kteří by měli zájem se do hodnocení zapojit a díky porovnání tak hodnotit jednotlivé náklady na výrobu litru mléka.

V případě že byste měli zájem nebo chtěli získat více informací, kontaktujte tajemníka Svazu ing. Aleše Bychla.

proškolen personál dojíren na dodržování dojící rutiny, znovu by měla být vysvětlena nutnost dodržovat přesné receptury krmicím. Současně s tím jde ruku v ruce nutnost tyto postupy častěji kontrolovat. Ruku na srdce, pokud máte stádo s obsahem somatických buněk okolo 400 000 a stále si myslíte, že děláte všechno správně, je potřeba se podívat pravdě do očí. Pokud jste věděli, že nastane krize v oboru, určitě jste ještě větší pečlivost věnovali výrobě objemných krmiv. Jejich kvalita a množství totiž náklady na litr mléka ovlivňují velkou měrou. Realizoval se plán na snížení odpadu z krmiv z důvodu nevhodného dusání nebo špatné délky řezanky? Tyto ztráty mohou v extrémních případech tvořit až 10 – 15 % z objemu vyrobených krmiv. Přestože skončí v hnoji, náklady na ně se do nákladů na litr mléka musí započítat.

Stále posuzujete kvalitu vyrobeného objemu jen podle obsahu N látek a obsahu vlákniny nebo využíváte přímé stanovení stravitelnosti jednotlivých frakcí vlákniny. Moderní přístup ke kalkulaci krmné dávky už dávno nepočítá jen s metabolizovatelnou bílkovinou, ale stanovuje aminokyselinový profil výsledné krmné dávky. K takovému výpočtu ale potřebujete rozbor z velmi

úspěšných podniků a se zhoršením ekonomičnosti produkce se zákonitě zpět dostane jen velmi obtížně.

Objem investic nehraje tak velkou roli, jak by si asi někteří představovali. Na mnoha úspěšných farmách dojí na 30 let starých, ale dobře udržovaných dojárnách. Naopak, nesmyslně vynaložená vysoká investice může rozvoj farmy podrazit na mnoho let i v případě, že by k žádným výkyvům v ceně mléka nedocházelo.

Obdobně jako předcházející „mléčné krize“ i tato po nějaké době opadne. Co je ale mnohem zajímavější je, že ta současná se velmi přesně očekávala po dobu dvou let. Získali jsme dostatečně dlouhou příležitost se připravit.

V žádném oboru podnikání nenastává takto přesně očekávaný propad v ceně komodity. Propad ceny mléka je tak jistou „světlou“ výjimkou. Dokonce se i relativně přesně odhadovalo, kam cena spadne. Dostali jsme tedy šanci se na tuto situaci připravit. To byla obrovská výhoda. Nyní je čas provést bilanci, nakolik se nám povedlo se na tuto situaci připravit.

Pro někoho znamená příprava na krizi pouze to, že za každou cenu sníží náklady na krmiva a tím se přizpůsobí momentální ceně mléka bez ohledu na kolik se tato změna promítne do produkce mléka, zdravotního stavu stáda, reprodukce a odchovu mladého dobytka. Pokud jsme ochotni uvažovat pouze v těchto dimenzích, pak by bylo lepší chov ukončit. Protože budovat stádo znovu každé 3 - 4 roky je finančně velmi nákladné a z červených čísel by se produkce mléka vlastně nikdy nedostala.

Pokud je cena mléka nízká, celosvětově dochází k poklesu jeho produkce. Není to ale z důvodu, že prosperující chovy přestávají svoje stáda krmit, ale proto, že se zvýší vyřazování neefektivních dojnic, které produkují mléko se ztrátou při daných cenových hladinách. Pokud jsme v přípravném období nedokázali zefektivnit výrobu mléka na takovou úroveň, že dokážeme v lepších obdobích pokrývat výpadky v období nepříznivých a pouze jsme se alibisticky spolehnali na stát, že nalezne prostředky, kterými nám propad dokáže kompenzovat, zbavili jsme se osobní zodpovědnosti a celou jsme ji přenesli na

někoho jiného bez toho, že bychom provedli analýzu možných rezerv.

Předpokládám, že během posledních dvou let si každá farma byla schopná stanovit kritéria a priority na které se zaměřit během období poklesu výkupních cen. Připravila si analýzu struktury stáda, která napoví jakou produkci lze očekávat. Věřím, že se zbytečně nenavýšovalo procento prvoteků právě v tomto období. Tyto dojnice totiž vyrábějí nejdražší mléko ze všech věkových skupin na farmě. Předpokládám, že se investovalo do kvalitních manažerských programů, které jsou schopné vytvářet sestavy na takovéto analýzy stáda a se kterými jsme se již naučili efektivně pracovat. Pokud nemáme kvalitní informace k dispozici nebo s těmito informacemi nedokážeme efektivně pracovat, pak jsme se připravili špatně.

Určitě bych předpokládal, že jednotlivé chovy mají vypracovaný systém ekonomického hodnocení každé dojnice – tedy konkrétního ekonomického přínosu krávy na základě produkce mléka, obsahu složek, mezidobí, věku, laktanční křivky, parametrů reprodukce a zdravotního stavu. Na základě takového systému se pak určuje rentabilita každé jednotlivé dojnice.

Věřím, že management farmy si stanovil brakační kritéria a rovněž na minimální denní produkci při které dojnici zasušuje, minimální produkci během prvních 200 dní laktace při které už dojnice nebude dále zkoušet zapouštět. Tato čísla je samozřejmě nutno zohledňovat v perspektivě dotačních titulů na dojnici v jednotlivých zemích. Pokud nemáme takovéto analýzy k dispozici a nemáme stanovená jednotlivá kritéria, jme v podobné situaci jako trenér sestavující vítězný tým aniž by kdy viděl hrát každého jednotlivého hráče. Zkrátka je to nemožné. Do tohoto systému krizového plánování patří i stanovování kritérií a perspektiv pro dojnice s vysokým obsahem somatických buněk. Situaci, kdy náhlý výbuch mastitidy shodí mléko do nestandardu si zvláště v tomto období nemůžete dovolit. Pouze dojnice se zdravou mléčnou žlázou mají možnost a šanci potvrdit a projevít svůj genetický potenciál.

Příchod období s nízkou cenou mléka je právě tím obdobím, kdy by znovu měl být

dobře vybavené laboratoře. Tímto způsobem lze ušetřit velké množství zbytečně prokrměných, drahých, bílkovinných krmiv bez ztráty produkce. Lze tak ušetřit nemalou částku za nakupované komponenty.

U kukuřičných siláží už dávno nehodnotíme pouze obsah škrobu, ale hodnotíme i jeho stravitelnost. Ta je ovlivněná způsobem zpracování zrna. Pokud tyto parametry neznáte nebo Váš poradce s nimi nedokáže efektivně pracovat, staví Vás do konkurenční nevýhody proti chovům, kde se na tyto parametry přihlíží.

Nákup aditiv do krmných dávek je kapitola samo o sobě. Jejich cena na dojnici nebo litr vyrobeného mléka je značná. Moje úloha jako nezávislého poradce v chovech je právě hodnotit tyto produkty z hlediska efektivity jejich použití. Byli byste překvapeni u jak velkého počtu aditiv vlastně neexistují studie objektivně hodnotící jejich účinek. Některé jsou sice ověřeny polními testy, ale v dávkování, které by při jejich nasazení ve velkém stádě učinilo výrobu naprosto nerentabilní. Navíc se většinou jedná o malé počty zvířat na kterém byl preparát testován a studie byla provedena pouze jednou.

Produkce a prodej aditiv je ohromný průmysl, který počítá s příjmy z prodeje i v období nízkých cen mléka. Agresivita prodejců se v období snížené poptávky zvyšuje a je na zodpovědnosti managementu jednotlivých farem, aby pečlivě vážil aditiva, která si může dovolit nakoupit a které mu skutečně nějaký efekt přinesou.

Stejně tak věřím, že se změnil přístup v posuzování reprodukčních parametrů. Snad neposuzujete jen pouhé procento březosti, které může být zkresleným údajem, ale že hodnotíte intenzitu zabřezávání. Stejně tak bych mohl vyjmenovat další oblasti, ve kterých se šetření nemusí vyplatit (ošetřování paznehtů, koupele končetin, monitoring dojníc po porodu, kvalita a hygiena podestýlky, organizace skupin stáda ...). Všechny tyto oblasti by měly být řešeny s maximální péčí a slepě nešetřit za každou cenu. Mohlo by se Vám to násobně nevyplatit při řešení případných komplikací. Věřím, že poslední dva roky se podařilo managementu chovu sestavit tým lidí jak interních, tak externích poradců, veterinářů, výživářů, paznehtářů i inseminčních techniků, jejichž práce, znalosti a postupy do značné míry ovlivňují ekonomický výsledek farem. Věřím, že se v rámci tohoto týmu stanovila krátko i dlouhodobá kritéria, kterých chcete dosáhnout a jejichž plnění se pravidelně kontroluje. Věřím, že tento tým je do detailu seznámený s náklady na litr vyprodukovaného mléka s náklady na odchov jalovic a že právě tyto ukazatele rozhodují o tom zda tato skupina lidí dokáže provést konkrétní chov ekonomicky obtížným obdobím.

Plánování bez zpětné kontroly a hodnocení důsledků je ve výsledku k ničemu. Z mého pohledu, pokud se farmě dlouhodobě nedaří, nepadá vina jen na neprofesionalitu krmičů a dojičů, ale je na vině hlavně management podniku. Pokud se Vám podařilo podnik připravit z hlediska manažerského, zootechnického a agronomického, jsem přesvědčený, že se podnik přes současnou krizi dostane bez vážnějšího zaváhání. Těm kterým se připravit nepodařilo možná budou muset přemýšlet o ukončení produkce

a musíme si přiznat, že i to je součástí přirozeného vývoje v oblasti zemědělství. Výroba mléka není jednoduchá, a přiznejme si, není pro každého. Vyžaduje obrovské manažerské schopnosti, vášně a cit pro chov dojníc a obrovské množství znalostí. Je to podnikání zahrnující velkou dávku rizika. Vývoj v této oblasti jde obrovskou rychlostí a nové objevy, postupy a technologie se objevují snad každý měsíc. Je nutné se umět v kvantu informací zorientovat.

Navíc mléko jako komodita musí na trhu soutěžit s novými výrobky, které se snaží část trhu získat pro sebe. Vedle slazených nápojů jsou to i různé druhy náhražek typu sójového, rýžového, mandlového a ovesného mléka. Nelze očekávat, že by se v rozvinutých zemích spotřeba mléka nějak zvýšila. Spíše lze očekávat její pokles. Z tohoto důvodu se budou zvyšovat požadavky od zpracovatelů mléka na kvalitu a kvantitu dodávaného mléka. Není náhodou, že roste tlak na obsah mléčných složek. Špičkové chovy v Kanadě dnes produkují alespoň 1,4 kg tuku a 1,15 kg bílkoviny na dojnici a den, ty nejlepší se pak pohybují okolo 1,7 kg tuku a 1,3 kg bílkoviny. To odpovídá 38 – 40 litrům mléka s obsahem tuku 4% a 3,3% bílkovin.

Další tlak na intenzitu produkce přinesou přísnější emisní limity pro farmy. Nízkou produkci nelze kompenzovat vyšším počtem dojníc.

Výpadek mléka z farem, které nezvládnou adaptaci na nové podmínky, zvýší zase postupně poptávku po surovině a tím se vyrovná i cena mléka. Je to součást ekonomického ozdravného procesu. Farmy které přežijí, však nečeká žádný oddech. Budou se muset dále připravovat na možný příchod dalšího cyklu. V něm budou podmínky zase o trochu tvrdší a zase přežijí jen ti nejlépe připravení. To se netýká jen samotných producentů mléka, ale i zpracovatelů, krmivářského průmyslu a služeb. Kritéria pro úspěšné podnikání se zvyšují všude a je jen na nás zda se jim přizpůsobíme nebo jak se na ně připravíme.

Volný, zkrácený překlad

Další odkazy
s informacemi:

Vývoj ceny mléka
v posledních 3 letech:
riz.cz/0mvry

Vývoj ceny mléka v EU:
riz.cz/oa7yz

Účinnost konverze krmiva

Slibný znak v novém australském indexu

Po dlouhých a velmi obtížných konzultacích s chovateli byl přeformulován australský index, který je nyní standardizován na směrodatnou odchylku 5 a byly do něj implementovány nové znaky. Nově tak nyní zahrnuje i účinnost konverze krmiva. Pokud přínosem genomiky v minulé dekádě bylo zahrnutí nových znaků zdraví do indexů v mnoha zemích, pak se předpokládalo, že následně se výzkum zaměří právě na účinnost konverze krmiva. Nebylo pochyb, že právě Austrálie a Nový Zéland budou země, kde do výzkumu budou investovat jako první. Nová éra tedy právě započala.

První nový znak zahrnutý do nového australského indexu „Feed Saved“ není možno doslovně přeložit, ale je nutno spíše použít významu „Konverze krmiva“. Výzkum tohoto znaku započal před 9 lety a spočíval v přesném vážení zkonsumovaného krmiva od narození telete přes odchov jalovic až po prvotelky. K tomu se samozřejmě monitorovala mléčná produkce a tělesná hmotnost. Do pilotního projektu bylo zahrnuto 1000 zvířat v Austrálii a 1000 na Novém Zélandu. Tato zvířata byla ogenomována, což umožnilo identifikovat genetické prediktory pro úsporu krmiva. Některá

zvířata prostě mají lepší konverzi krmiva než jiná a nelze to vždy odvodnit pouze odlišnou velikostí těla. Genomické profily zvířat z referenční pilotní fáze projektu jsou tak používány pro odhad plemenné hodnoty ve zbytku populace. Navíc, díky kooperaci několika mála zemí, ve kterých se sleduje příjem sušiny zvířat, je referenční báze doplňována o údaje schopnosti příjmu sušiny potomstvem konkrétních býků. Lze tak očekávat, že některé země tento model převzou a účinnost konverze krmiva se bude postupně promítat i do dalších indexů chovatelsky vyspělých zemí. Důvod je zřejmý - čím dál vyšší tlak na ekonomiku produkce mléka (u proexportně zaměřených zemí zvláště). Australský model využívá velikost těla pro odhad zachovné krmné dávky pro všechna zvířata v populaci, takže se znak konverze krmiva následně dopočte pro všechna zvířata. Samozřejmě genomovaná zvířata budou mít mnohem větší spolehlivost této vlastnosti, protože přímo jejich genetický profil může být porovnáván s referenční populací ve které byly identifikovány genetické prediktory této vlastnosti.

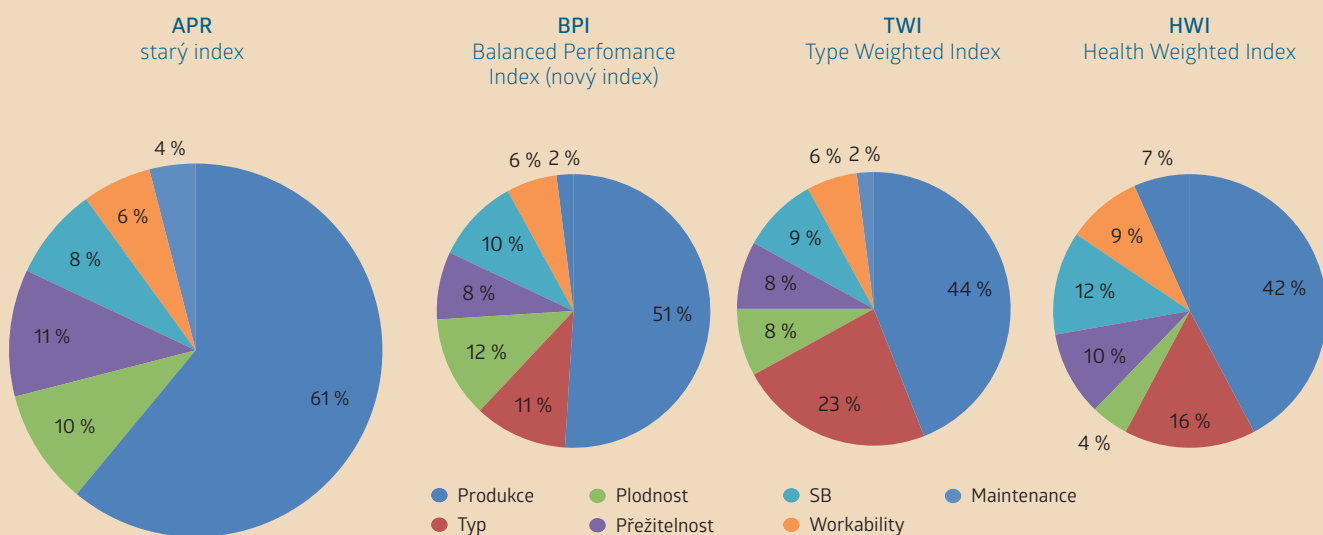
Druhým znakem nově zahrnutým do indexu je „Residual Survival“ (lze přeložit jako zbytkovou přežitelnost). To jak

dlouho zvíře ve stádě přežívá ovlivňuje mnoho faktorů – produkční úroveň, plodnost, mastitidy, utváření končetin atd. Dvě zvířata tedy mohou mít sice stejnou produkci ale jedno, protože je odolnější, vydrží produkovat déle, nepodléhá metabolickým dysfunkcím, netrpí laminitidami a to je právě ta část dlouhověkosti, kterou se znak Residual Survival snaží odhadnout. Zjednodušeně je to dlouhověkost očištěná o produkci.

Protože byla diskuze o novém znaku v Austrálii složitá a nebyla na něm úplná shoda mezi chovateli, jsou vedle hlavního indexu BPI (Balanced Performance Index) publikovány další dva indexy. Jeden pro chovatele více se zaměřující na typ – TWI (Type Weighted Index) a druhý pro chovatele, kteří kladou větší důraz na zdraví HWI (Health Weighted Index). V koláčových grafech je znázorněno jaký vliv bude mít selekce plemenů podle jednotlivých indexů na populaci. Z grafů je jasně patrné snížení váhy produkce ve starém indexu APR a větší důraz na zdraví, celkový typ a management zvířat v nových indexech.

Volný zkrácený překlad
z Holstein International 5/2015

Graf: Procentický důraz na znaky ve starém australském indexu APR a v nově publikovaných indexech BPI, TWI a HWI

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, o.s.

Hradištko 123, 252 09 Hradištko

tel.: 257 896 248, fax: 257 896 251

e-mail: office@holstein.cz, www.holstein.cz